

იმისთანა წმინდა საღმრთო, დიდებულ ბეჭდურ სიფყვას, ფეოდალური და ჭაბჭაბუხის გაფანა ყველა უკადრისადაც უსამაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

შაბათი, **18** მაისი, 2013 წელი.

№91 (7218)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge

ფასი 50 თეთრი.

საქართველო სიბინძურის მორევში არ ჩაეფლოვა!..

გუშინ დედაქალაქში, იმგზობას და ამგზობას იყო დიდი ყაბზობა, იყო დიდი რაკარუკი, ათასგვარი ტრაკატრუკი, ხალხმა მწვირეს უგანა, არა! – უთხრა უკანალს.

17 მაისის მრავლისმეტყველმა დღემ ცხადი გახადა, რომ საქართველოს სიბინძურის ცუნამი დაემუქრა. მაგრამ ჩვენმა ხალხმა ისიც ცხადყო, რომ სიბინძურის მორევში ჩაფლობას არამც და არამც არ აპირებს. ხელისუფლება, ამერიკისა თუ ევროპის საეჭვო საზოგადოებრივი ჯგუფების ანგარიშის განხილვის გამო, უსუსურად გამოიყურებოდა, თამამად ვერ ამბობდა თავის გადაწყვეტ სიტყვას. ამიტომაც იყო, რომ ადგილადგილ ფრიად საგულისხმო შეძახილები გაისმოდა: ნუთუ ხელისუფლება ვერ ხედავს, რომ ქვეყნის საქმე, აშკარად ნაციონალთა ხელშეწყობითა და ყოველდღიური ნაქვებით, ტრაკისკენ მიდის?! ადამიანის ამ ორგანოს ბუნებისგან თავისი დანიშნულება აქვს, ნუ დავაკისრებთ ახალ მოვალეობას!

დაბოლოს, ისევ ხელისუფლების გასაგონად: ნუ ვიაზროვნებთ ტრაკით, ვიაზროვნოთ თავით!

იმედია, გუშინდელი მწარე გაკვეთილი არა

მარტო შეაშფოთებს, არამედ ჭკუას მოაკრებიანებს, ცოტა არ იყოს, ნაციონალთაგან შიგადაშიგ თითქოსდა შეშინებულ და ავად წყალგადასხმულ ამჟამინდელ ხელისუფლებას, რომლისგანაც ხალხი მეტ პრინციპულობას, მეტ გაბედულებას, მეტ მკვეთრ ნაბიჯებს მოითხოვს უტყუარი სამართლიანობის დროულად აღსადგენად!

გვეყო ნაყენაყენი, დუნე, ფეხათრეული სიარული არჩვენებამდელი გულუხვი დაპირებების სორცმესასხმელად! ჩვენი ზნეობრიობის გამომცდელმა გუშინდელმა მძიმე დღემ ისიც თვალსაჩინოდ გვიჩვენა, რომ ჩვენი ხალხი სულაც არ აპირებს იმ სახედრად ყოფნას, რომელსაც გულარხინად ამშვიდებს ეჩემფეხება პატრონი: აცე, ვირო, ნუ მოკვდები, გაზაფხულზე იონჯა მოვო!

მით უმეტეს, რომ, თუ პირდაპირ გავიგებთ ნათქვამს, გაზაფხული მოვა კი არა, თითქმის გადის, იონჯა კი ჯერაც არ ამოწვერილა!..

(მკითხველს ბოდიშს ვუხდით „დღის გმირი“ ორგანოს თავისი სახელით მოხსენიებისთვის).

ამსიის ავტორი:

მიხეილ ზაძარი-აშვილი (კომპოზიტორი):

„პირველი სკოლის წინ ილიამ და აკაკიმ ერთმანეთს გადახედეს, და წამო სადმე სხვაგან გადავდგეთ, ვინმეს იმნაირები არ ვეგონოთო“...

თბილისი არ არის და პერც გახდება ამსტერდამის წითელი ფარნების კვარტალი

ლგბტ-ეგა მომავალში გულუხვ კი ვერ უნდა გაივლონ მსგავსი აქციის დაგეგმვა

დაბნობილი გეიალუმი „ჩვიდმეტმაისელებმა“ (ლგბტ) რუსთაველის პროსპექტზე დაიწყეს, მაგრამ რამდენიმე ათასმა თბილისელმა მათ ამის საშუალება არ მისცა.

ქაშუეთის ტაძრის წინ მიმდინარე საპროტესტო აქციაზე მცირე არეულობაც მოხდა. სიტყვიერი დაპირისპირება აქციის მონაწილეებსა და სასულიერო პირებს შორის მას შემდეგ დაიწყო, რაც მოძღვრებმა მოქალაქეებს საავტომობილო გზის გახსნისკენ მოუწოდეს. ამან აქციის მონაწილეების უკმაყოფილება გამოიწვია.

მათი განცხადებით, გზის სავალ ნაწილზე ყოფნის უფლება 16:00 საათამდე ჰქონდათ.

შინაბან საქმეთა სამინისტრომ რუსთაველის გამზირზე მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებით განცხადება გაავრცელა.

ირაკლი ლარიბაშვილის უწყებამ მოქალაქეებს კანონის შესაბამისად მოქმედებისა და თბილისის ცენტრალური გამზირის დატოვებისკენ მოუწოდა.

პარლელურად თავისუფლების მოედანზე სასულიერო პირების ინიციატივით გამართულ აქციას უამრავი ხალხი შეუერთდა. მათ შორის იყვნენ პოლიტიკოსები, კულტურისა და ხელოვნების წარმომადგენლები, ზოგიერთი არასამთავრობო ორგანიზაციის წევრები.

ბიზნესმენი **ლევან მასაძე** თბილისში ლგბტ აქციის მოწყობას გაუმართლებლად და შეურაცხმყოფლად მიიჩნევს.

როგორც მან ჟურნალისტებთან საუბრისას აღნიშნა, ისეთი წმინდა ქალაქისთვის, როგორც თბილისია, ლგბტ აქცია შეურაცხმყოფელია.

ჩვენ ვართ ქალაქის მკვიდრნი, სადაც 100 000-მა მოსამემთავი განირა საარწმუნოების დაცვისთვის და ამ წმინდა ქალაქში გარყვნილების აღლუმში არის პირდაპირი შეურაცხყოფა ჩვენი ეროვნების, ჩვენი ტრადიციების და ჩვენი ტრადიციების. ერთმა გამოსატყა თავისი ნება, სამართალდამცავებმა

რაც შეეძლოთ გააკეთეს წესრიგის დასაცავად. მაღლობა ღმერთს, რომ მსხვერპლი არ ყოფილა და ყველამ დაინახა, რომ თბილისი არ არის ამსტერდამის წითელი ფარნების კვარტალი, - განაცხადა ლევან ვასაძემ.

მიუხედავად პოლიციელთა ძალისხმევისა, რომ დაპირისპირება ფიზიკურ ანგარიშსწორებაში არ გადასულიყო, მოქალაქეებსა და „ჩვიდმეტმაისელებს“ შორის ინციდენტი მაინც მოხდა.

თავისუფლების მოედნისა და მიმდებარე ტერიტორიებიდან სასწრაფო დახმარების ბრიგადებმა 12 დაშავებული ადამიანი გადაიყვანეს.

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ცენტრის პრესსამსახურში განაცხადეს, რომ ყველა დაშავებული სხვადასხვა კლინიკაში არიან გადაყვანილი. ისინი მსუბუქად არიან დაშავებული.

პრესსამსახურის ინფორმაციით, თავისუფლების მოედნის მიმდებარე ტერიტორიაზე სასწრაფო სამედიცინო დახმარების 16 ბრიგადა იყო მობილიზებული. დაშავებულთა შორის იყვნენ პოლიციელები და ჟურნალისტები.

აშშ-ის ელჩის მოვალეობის შემსრულებლის სიტყვით, მას რუსთაველის გამზირზე სექსუალურ უმცირესობათა საწინააღმდეგო აქციის მონაწილეები აგრესიული შეძახილებით შეხვდნენ.

ელჩის მოვალეობის შემსრულებელი ბრიჯიტ ბრინჯი აქციაზე მას შემდეგ მივიდა, რაც სიტუაცია დაიძაბა და ლგბტების მოწინააღმდეგე აქტივისტებმა პოლიციის კორიდორი გაარღვიეს.

ბრიჯიტ ბრინჯის თქმით, მის გამოჩენას აქტივისტების მხრიდან, როგორც სექსუალური უმცირესობების, ასევე ნატოს საწინააღმდეგო შეძახილები მოჰყვა. აქციის ერთ-ერთმა მონაწილემ კი დაიძახა, რომ „საქართველო ნატოში არ შევა“.

პოლიციელებმა მოახერხეს ლგბტ ორგანიზაციის წევრების ყვეთელი ავტობუსებითა და სამარშრუტო ტაქსების სა-

შუალებით მოეცილებინათ ქალაქის ცენტრიდან.

სასულიერო პირებმა და აქციის მონაწილეებმა, მათ შორის ახალგაზრდებმა, ლგბტ ორგანიზაციის წევრებს ორთაჭალამდე სდიეს. აქციის მონაწილეები რესტორან „კრწანისთან“ შეჩერდნენ და იმის გამო, რომ ორგანიზაცია „იდენტობის“ ვერც ერთი წევრი ვერ იპოვეს, ისევ უკან დაბრუნდნენ. მათ გამოიარეს ლესელიძის ქუჩა და ლგბტ ორგანიზაციის წევრებს ეძებდნენ, რათა ფიზიკურად გასწორებოდნენ; გზადაგზა ისინი სექსუალური უმცირესობების მიმართ შეურაცხმყოფელ სიტყვებს სკანდირებდნენ და მათ ფიზიკურად გასწორებით ემუქრებოდნენ. როგორც აქციის ორგანიზატორები ამბობდნენ, ლგბტ-ებმა მომავალში ვერც კი უნდა იფიქრონ მსგავსი აქციის დაგეგმვა.

აქციის მონაწილეთა გამო ორთაჭალაში მოძრაობა შეფერხებული იყო. მათ ერთ-ერთი ყვეთელი ავტობუსის დაზიანებაც კი სცადეს, რადგან მათი მოსაზრებით, ლგბტ-ები შესაძლოა, ავტობუსში ყოფილიყვნენ.

ამცინის მონაწილეები ფილარმონიისა და ქაშუეთის მიმდებარე ტერიტორიაზე შეიკრიბნენ, რადგან გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ლგბტ ორგანიზაციის წევრები კვლავ აპირებდნენ დაბრუნებას ქალაქის ცენტრში და შეწყვეტილი გეიალუმის ჩატარებას.

აქციის მონაწილეებთან იმყოფებოდა პატრიარქის ქორეპისკოპოსი მეუფე იაკობი. „არავის ჩავატარებინებთ იმას, რაც ერის ზნეობისა და ღირსების საწინააღმდეგოა. დღეს საკმაოდ მძიმე დღე იყო. ადამიანთა მცირე ჯგუფი, რომელიც უცხოეთიდან ფინანსდება, ერის პროვოცირებას აპირებდა. ისინი ქვეყანაში სიტუაციის არევისაკენ მიდიოდნენ. ეს იმ ჯგუფებს აწყობთ, რომელთა ნიაღშიც შეიქმნა ეს ორგანიზაცია. ერთ-ერთმა პარტიამ, 19 აპრილის აქცია რომ გამართა, რამდენიმე თვის განმავლობაში 5 ათასი კაცი ძლივს შეაგროვა. ჩვენ გუშინ

დავინწყეთ ორგანიზება და რამდენი ხალხი შეიკრიბა, ნახეთ. სიტუაცია კონტროლის ქვეშა და არაფერი „ისეთი“ არ ხდება, - განაცხადა მეუფემ და აქციის მონაწილეებს სამების

საკათედრო ტაძარში გადანაცვლებისკენ მოუწოდა, სადაც სამადლობელი პარაკლისი უნდა გადაეხადათ.

ავთანდილ ბაძაშვილი

„პართული აკადემიის“ განცხადება

სახელმწიფო უნივერსიტეტებს – საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტატუსი

ბანათლებისა და მეცნიერების სფეროებში სახელმწიფო მნიშვნელობის რეფორმების განხორციელების გზაზე ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს დაბრკოლებას წარმოადგენს ის სამართლებრივი ვითარება, რომელიც ქართულ საუნივერსიტეტო სივრცეში შექმნეს უკიდურესად პოლიტიზებულმა, მედროვე და ანგარებიანმა ადამიანებმა.

საზოგადოებისათვის ცნობილია, რომ ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხელმძღვანელები წინააღმდეგნი არიან, სახელმწიფო უნივერსიტეტებს შესაძლებლობა მიეცეთ, შეიძინონ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტატუსი.

15 მაისს მედიის მეშვეობით გავრცელდა ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს მიმართვა საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარისადმი. მიმართვაში უტიფრად არის ნათქვამი, რომ, თურმე, პარლამენტის განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის კომიტეტი და მისი თავმჯდომარე, ბ-ნი ივანე კილურაძე, — მომხრენი არიან რა ზემოხსენებული იდეისა, — „უმაღლეს განათლებაში საბჭოთა და პოსტსაბჭოთა ვითარების აღდგენას“ ცდილობენ.

მთელი კომიზი შექმნილი ვითარებისა იმაში მდგომარეობს, რომ უნივერსიტეტების ავტონომიის იდეას იცავენ საუნივერსიტეტო ავტონომიისა და ზოგადად საქართველოში განათლებისა და მეცნიერების მესაფლავეები, მათ შორის, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი ბ-ნი გიგი თევზაძე.

სხვათა შორის, საგულისხმოა ის აფერა, რომელიც „თევზაძე და კომპანია“ 2012 წელს განახორციელა და რომელიც მაშინდელ პრემიერ-მინისტრ ნ. გილაურის მიერ ხელმოწერილი 2012 წლის 8 ივნისის №203 დადგენილებითაა გაფორმებული. კერძოდ, თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონის, მარგინის ქ. №21-ის (კერძო ბინის) მისამართით რეგისტრირებულმა ა(ა)იპ „კვლევისა და განვითარების ტექნოლოგიები“ და სახელმწიფო (განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სახით) დააფუძნეს

ა(ა)იპ ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი. მთელს ამ, — ვიმეორებთ, — აფერაში საინტერესო ისაა, რომ ზემოხსენებული ა(ა)იპ „კვლევისა და განვითარების ტექნოლოგიების“ გამგეობის თავმჯდომარეა ბ-ნი გიგი თევზაძე, ხოლო წევრი (სხვა რამდენიმე პირთან ერთად) — ბ-ნი სერგო რატიანი.

ახლა ეს (და მსგავსი) ადამიანები ნებისმიერი საშუალებით იბრძვიან იმისათვის, რომ მათთვის ხელსაყრელ პირობებში მოპოვებული სარგებელი არ გაუშვან ხელიდან (რის საშუალებასაც აძლევთ ამჟამად არსებული სამართლებრივი სტატუსი) და, რამდენადაც უცნაურად არ უნდა გამოიყურებოდეს, მათ ამ საქმეში საპარლამენტო უმრავლესობისა და პირადად პარლამენტის თავმჯდომარის, ბ-ნი დავით უსუფაშვილის, იმედი ჰქონიათ.

„გთხოვთ, გამოიყენოთ თქვენს ხელთ არსებული ყველა საშუალება საქართველოს უმაღლესი განათლების და კვლევის სივრცის მაქსიმალური ავტონომიზაციისათვის და თვითმმართველობის განმტკიცებისათვის“, — ნათქვამია ზემოხსენებულ მიმართვაში.

თავისდათავად ჩვენც ვუერთდებით ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს მიმართვას და დაბეჯითებით ვთხოვთ საქართველოს პარლამენტსა და მის თავმჯდომარეს ბ-ნი დავით უსუფაშვილს, გამოიყენონ თავიანთ „ხელთ არსებული ყველა საშუალება საქართველოს უმაღლესი განათლების და კვლევის სივრცის მაქსიმალური ავტონომიზაციისათვის და თვითმმართველობის განმტკიცებისათვის“. კერძოდ, მაქსიმალურად მოკლე დროში კანონით უზრუნველყონ სახელმწიფო უნივერსიტეტები — შეიძინონ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტატუსი, რომელიც, ევროპის არაერთი ქვეყნის (გერმანია, ავსტრია, ჩეხეთი, პოლონეთი და სხვ.) გამოცდილების მიხედვით, იძლევა მეტ შესაძლებლობებს საუნივერსიტეტო თვითმმართველობის გაძლიერების, მეტი ფინანსური დამოუკიდებლობისა და აკადემიური თავისუფლების უზრუნველყოფისათვის.

ფიზიკური

წერტილოვანი ფრაზები

● ნაციონალურ ოცნებასრულებული ხელისუფლება საქართველოს მოსახლეობის მოთმინების საზღვარს ზომავს ეტყობა! მალე ეს მოთმინება კულმინაციას მიაღწევს!

● ბიძინა სად არის შენი „ბუტკა“, იმნაირები უნდა შევეყარო.

● 17 მაისის მთელი ეს აღლუმობანა ხელოვნურად გაღვივებული მუგუზალია, რომელიც თავისით ჩაინაცვლება. სამაგიეროდ, სააკაშვილი და ბოკერია იმაზე ოცნებობენ, რომ 17 მაისის რაიმე ექსცესი მოხდეს. სწორედ იმიტომ გავარდა მიშა ვაშინგტონში, რომ იქედან CNN-ს და სხვა არხებს მისცეს ინტერვიუ, თუ თბილისში რამე მოხდება. როგორც გავიგე, ჩერგოლელი შეილ-ბოკერიას წყვილი ევროპაზე გამწვანებული ფაქტიურად, მათთვის იუსტიციის საბჭოს და საჯარო სასამართლოების რეფორმადე ეს ბოლო დარჩენილი შანსია, რომ დასავლეთს საქართველოს ხელისუფლების „არატოლერანტობა და არადემოკრატიულობა“ დაანახონ!

იმედი მაქვს, პოლიციაც ყველა ღონეს იხმარს, რომ ნაციონალურ ოცნება — სისხლიანი დაპირისპირების ინსპირირებაზე, არ ახდეს!

● ჩემი კატა ძალიან მაგრად მღერის პიანინოს თანხლებით..... ურუნალისტებს შევთავაზებ გადაელოთ.... დამთანხმდნენ, მაგრამ როცა გაიჩვენა, რომ ჩემი ფისო ჰეტეროა და არანაირი გადახრა არა აქვს, აღარ გადაიღეს!

● თუ რუსთაველზე ტაკოტიტევილი არ ინარჩუნებ, რაა ევროპა?

● ბოლო კვირების კონტექსტი ასეთია: პოლიტიკური ძალები ერთმანეთთან საბრძოლველად სექსუალურ უმცირესობებს იყენებენ. ატომური იარაღით არის რა...

● ფაშისტი ხარ?! ეს რა მაგარი შანტაჟის ხერხი მოიგონეს — თუ მათ გამოთქმულ დემანგოვას არ აყვები და რამე საინააღმდეგო აზრს გამოთქვამ — ფაშისტი ხარ! და თვითონ ფაშისტები არ არიან, შენ რომ ეზიზღები და ყველა არათავისიანი, არამათგვარად მოაზროვნე? კამათი და რომ მიუღებელია და პირდაპირ განაჩენს გამოგიტანენ? ნეტა რა გონიათ ფაშისტობა?

● ეს უნდა იყოს უკანასკნელი შემთხვევა, როცა ჩვენი ბიჭები ავღანეთში იღუპებიან, ჩვენ ისედაც ბევრი საშხედრო დავკარგეთ უაზრო ომებში, ბოლოს ასეთი შემთხვევა 2008 წელს მოხდა, ჩვენ ნამდვილად არ გვყავს დასაკარგი ბიჭები, უნდა შეწყდეს ჩვენი საშხედროების ხოცვა სხვის ომებში, ქართულმა დანაყოფმა სასწრაფოდ უნდა დატოვოს ავღანეთი, იმედი, ირაკლი ალასანია სწორ გადაწყვეტილებას მიიღებს, წინააღმდეგ შემთხვევაში გამოვა, რომ ახალი მთავრობა სააკაშვილის სისხლიან პოლიტიკას განაგრძობს!

● აბსოლუტურად დარწმუნებული ვარ, გამოკითხვა რომ ჩაატარონ საქართველოში, ავღანეთიდან ჩვენი ნაწილების გამოყვანაზე, მოსახლეობის 90% მხარს დაუჭერს.

ესაა რეალობა, თუ ჩემი არ გჯერათ ჩაატარეთ და ნახავთ!!! ჯარისკაცი ფიცს დებს საკუთარი ქვეყნის დაცვაზე და არა სხვა ქვეყანაში, „უფრო სხვა ქვეყნის“ ბიზნეს ინტერესების დასაცავად!!!

რაის ტერორისტი, რაის ალ-ქაიდა??? ტერორისტებთან ბრძოლა რომ უნდოდეს ამერიკას, იარაღის ბაზარს კი არ გაუსხნიდა ავღანელებს? „პეტრუშკის“ კონსავით იყიდება ავტომობილები და ტყვიანაწამალი!

ბომბებს კი იმ სასუქით აკეთებენ ძირითადად, ამერიკას რომ შეაქვს ავღანეთში ვითომდა მიწის გასამდიდრებლად!

შეარჩია
ბია ბაპრიძე

გულისხმიერება

თითქოს არ უნდა გვიკვირდეს, მაგრამ...

ორიოდ სიბჰვით იმაზე. რამაც კიღვს გააოცა და კიღვს გაამახარა გურჯაანში დაუგებავი სტუმრობისას

306 მოთვლის, რამდენჯერ ახდენდა ქვეყრი ჩემი სტუმრობისას კახეთის გულის — გურჯაანის რაიონის სოფელ კოლაგში, მაგრამ ამჯერად იქ, ამასწინანდელი სტიქიის ეპიცენტრში სრულიად შემთხვევით მოვხვდი და პირდაპირ მოგჭრი, სასიამოვნოდ გამაჯვირვა ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების წარმომადგენელთა გულისხმიერებამ.

ვინაიდან ბერეკაშვილებს დღის მეორე ნახევარში ვენციე, ძნელად წარმომედგინა, რომ, ტრადიციისამებრ, არ მომიწევდა მასპინძლებთან განვე-გამოწევა „ერთი-ორი ჭიქით“ მაშინვე დალოცვის თაობაზე.

კიდევ კარგი, შევცდი და თავდაპირველად საქმეზე, ანუ 14 მაისის თავსდამტყდარი სეტყვის შედეგად იავარქმნილი საცხოვრისისა და საკარმიდამო ნაკვეთის გამო იქაურ გამგეობაში შესაბამისი დახმარების გასაწევი განცხადების დასაწერად წაყოლაზე დავითანხმე ოჯახის უფროსი.

აი, სწორედ იქ მელოდა სიურპრიზი, რომელიც შემდეგ, ერთი შეხედვით, ჩვეულებრივ ფაქტში გამოიხატა: მართალია, სოფლის რწმუნებული გიორგი პეტრიაშვილი გაპარტახებული

ობიექტების დასათვალისწინებლად იყო გასული, მაგრამ მდივანმა გიორგი მინდიაშვილმა, მავანი ბიუროკრატი ჩინოვნიკით, შეფის არყოფნა კი არ მოიმიზეზა, არამედ ოპერატიულად და დაუყვედრებლად შეასრულა სოფლის თავკაცის როლი.

დეტალების დაკონკრეტება, ვფიქრობ, საჭირო არ არის, მაგრამ ერთის აღნიშვნა კი აუცილებლად მიმაჩნია: როცა გაცევა ვერ დავმალე, — ამ კო-

კისპირულ წვიმაში გვიანობამდე მუშაობით რად ისჯით თავს-მეთქი, ალაღად მომიგო, ჩვენი შეწუხება რა მოსატანია თანასოფელელთა გასაჭირთან.

წესით და რიგით, ნორმალურ საზოგადოებაში არც უნდა გვიწევდეს ასეთ წვრილმანებზე ყურადღების გამახვილება და, მით უფრო, ამის გამო გაკვირვება, მაგრამ იქამდე, ეტყობა, ბევრი გვაკლია.

საწუხარ არს ესე.
ბია პლატონიშვილი

© სვანაშივი გავრიგლავი

ხელაღებით ნუ გავასხვვისებთ ჩვენს მიწა-წყალს

სახელმწიფო თავისი მოქალაქის უკითხავად უსსოვალზე მიწას არ უნდა ყიდდეს...

„სამხარეთველს რისაუზალიკის“ პირველი მისის №81-ში გამოქვეყნდა მასალა, რომელიც ჩინელების მიერ ოლიმპიური კომპლექსის მშენებლობას ეხებოდა.

ფაქტია, რომ 2015 წლისთვის ჩინელებმა ოლიმპიური კომპლექსი უნდა ააშენონ, მაგრამ საკითხავია, რამდენად მნიშვნელოვანია ეკონომიკურად ეს პროექტი ჩვენი ქვეყნისათვის.

ამასთან დაკავშირებით ფინანსების და ეკონომიკის კათედრის გამგე, სრულ პროფესორს (გურამ თავართქილაძის სასწავლო უნივერსიტეტი) ბმირან თაბარაძემ დაკავშირებით დაგვიკავშირდა.

— უპირველეს ყოვლისა, — თქვა მან, — გასარკვევია, როგორია მათი ოფიციალური სტატუსი. როცა სხვა ქვეყანაში გინდვს წახვლა სამუშაოდ, მინიმუმ შრომითი ვიზა უნდა გქონდეს, რაც არის ვადიანი. ეს რას ნიშნავს: ერთი წლით მოვდივარ, ვმუშაობ და მერე მივდივარ. თუ შრომითი ვიზა გასცეს, რამდენიც უნდა იყოს, თუ გინდა ნახევარი მილიონი შემოიყვანონ. პირიქით, კარგია თუ მონვეული მუშებიც იქნებიან, ქართველი იმათ გვერდით რაღაცას ისწავლის, კვალიფიკაციას აიმაღლებს.

მოქალაქის სტატუსის სხვა რაღაცა უკვე, თუნდაც ორმაგი მოქალაქეობის. საქმე ის არის, რომ ჩვენს ქვეყანას კაპიტალიზმი არ გაუფიქრა. სოფლის მეურნეობაშიც სიტყვა ფერმერი არ ვიცით, რა არის. ჩვენთან ფერმერი წარმოუდგენიათ, რომ ის ზის კაბი-

ნეტში და ხელმძღვანელობს სოფლის მეურნეობას. ფერმერი არის ის, ვინც უშუალოდ მუშაობს მიწაზე. ამერიკაში ყოფნის დროს მე მომიწია ამერიკელი ფერმერის ოჯახში ცხოვრება. მე რომ გავიღვიძე დილით, სახლში არავინ არ იყო. გამაღვიძა ხმამ, გავიხედე ეზოში და ტრაქტორზე იჯდა საკმაოდ შექმნილი ოჯახის მემკვიდრე, შემოსული ჰყავდა ძარაზე ცოლ-შვილი. ასე რომ, თუკი მოვა ვინმე და თანამედროვე ტექნოლოგიას, მეურნეობის გაძლიერებას ასწავლის, მაშინ ეს გამართლებული იქნება.

— ქართული მსოფლიო ერთი კომპანია „მიქსორი“ მუშაობს და ისიც ცალკე, რა უნდა ისწავლონ ჩინელებისგან?

— ეს უკვე ცუდია. როგორც ვთქვი, საქართველოს კაპიტალიზმის პერიოდი არ გაუფიქრა. ამიტომაც არ გვაქვს სამეწარმეო თუ საგადასახადო კულტურა. ერთი ძალიან ცნობილი კაცია, საბავშვო გამომცემელი რობერტ საბუაძე. მასთან სტუმრად ყოფნისას, უკვე რომ მიმასპინძლა, უცხად შემოირიგა თავში ხელი და თქვა, წყალში ჩამეყარა ყველაფერი, ვერ წარმოიდგენ, ეს რა სირცხვილიაო. რატომ, რომ მოგივიდა მეთქი. იმიტომ, რომ გუშინ იყო გადასახადების გადახდის ბოლო დღე, რაც დამავიწყდაო. კაცი შეიცვალა, ფერი დაკარგა, იმიტომ კი არა, რომ ჯარიმას დააკისრებდნენ, არა, ეს სირცხვილი იყო მისთვის.

რაც შეეხება თემას, არანაირი მუშახელის ქვეყანაში შემოსვლის წინააღმდეგი არ ვარ, არც უნდა ვიყო. პირიქით, ეს კარგია. სჯობს კვალიფიციურმა ააშენოს, მაგრამ ეს არ უნდა მოქმედებდეს მოქალაქეობრივ სტატუსზე.

— ამ პროექტის განხორციელება რამდენად მნიშვნელოვანია ქვეყნისთვის?

— ნებისმიერი პროექტის განხორციელება, როცა რაღაც უნდა აშენდეს, გაკეთდეს, კარგია. ვისი ხელით, ამასაც მნიშვნელობა აქვს. რაც მეტი ქართველი იმუშავებს, მით უკეთესია. ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ კვალიფიციური მუშების გვერდით შავ მუშად ან დამხმარედ მუშაობდეს ქართველი. ეს ჩვენი ხელშია. ხელშეკრულების გაფორმების დროს შეიძლება ჩაინეროს პირობაში, რომ დამხმარედ უნდა გყავდეს ქართველი. თანამედროვე ტექნი-

კის გამოყენება დღეს ჩვენთან არ იციან. რომ მოვინდომოთ და სპეციალისტის პოვნა, რომელიც ზუსტ შედეგებს აკეთებს, საქართველოში ვერ იპოვი, იძულებული ხარ, ჩამოიყვანო.

— რამდენად გამართლებულია ქვეყნისთვის, რომ ეს ბინები ჩინელებმა უნდა გაყიდონ?

— მნიშვნელოვანია ის, თუ ვინ იცხოვრებს ამ ბინებში. უცხოელი — დროებითი სტატუსის მქონე თუ, უარეს შემთხვევაში — მესაკუთრე ჩინელია მიჰყვია ისევე ჩინელს. თუ ის ჩინელი საქართველოს მოქალაქე არ გახდება, ჰქონდეს ბინა თბილისში. საქართველოს კანონმდებლობას და კონსტიტუციას დიდ პატივს ვცემ, ის რომ გვინერია, განსაკუთრებული დამსახურებისათვის ნებისმიერ უცხოელს შეიძლება მიეცეს მოქალაქეობა... კი, ეს კარგია, მაგრამ სიტყვა განსაკუთრებული

დამსახურებისათვის არ უნდა ვრცელდებოდეს ყველასა და ყველაფერზე.

მსოფლიო ბანკი ყოველწლიურად იკვლევს სხვადასხვა ქვეყნის მდგომარეობას, მათ შორის საქართველოსაც. თხუთმეტი წლის განმავლობაში ჩვენ ვერ მოგვორდა ფრაზა — საქართველოში დაბალი სამეწარმეო კულტურა, ბიზნესების უმრავლესობა გაურკვეველია საკუთრების ფორმებში, გადასახადების რაოდენობაში. თხუთმეტი წელია, წინ ვერ წავინეთ. თავიდანვე ეწერა „ჯერ კიდევ დაბალია“ და დღესაც იგივე მაჩვენებელია.

— სწორია თუ არა, რომ ქართული მიწა უცხოელებზე იყიდება?

— არასწორია, როცა სახელმწიფო მიწას ყიდის სხვა ქვეყნის მოქალაქე და არ ეკითხება ქართველს: შენ ხომ არ იყიდი? მოქალაქის საკუთრება თუ არის, მაშინ შენ კონსტიტუციური უფლება გაქვს, ვისაც გინდა იმას მიყიდო, ვისაც გინდა იმას აჩუქო. ამას სახელმწიფო ვერ დაგიშლის.

შარშან გორში პურის ფულის უქონლად გლეხს 50 ჰა მიწა მიჰყიდა და სახელმწიფომ და რამდენიმე დღეში ის ადგილი უცხოელზე გაიყიდა. უბრალო მოქალაქისთვის კი, რომელსაც სურდა, მცირედი მიწა შეეძინა და საოჯახო ბიზნესი გაეკეთებინა, ის ადგილი წითელ ზოლში აღმოჩნდა, რადგან ამით სახელმწიფო ვერც ისე დიდ მოგებას ნახავდა.

უფრო მეტად უნდა უყვარდეს და აფასებდეს სახელმწიფო თავის მოქალაქეებს, უფრო მეტად უნდა უფრთხილდებოდეს, სამართლიანად ექცეოდეს და აღარავის გააღიზიანებენ ყოველ ფეხის ნაბიჯზე ჯგუფ-ჯგუფად მოსიარულე ინდოელები, ჩინელები და ა.შ.

თინათინ დვალის, გურამ თავართქილაძის სასწავლო უნივერსიტეტის სტუდენტი, „სრ“ სპეც. კორ.

© ავჯაბასვი კი შვიდომეხუთე

აზერბაიჯანიდან იაზ საზვავს მანქანებით ვეღარ გადავიტანენ

ბარბა ხანია, ლაბარაკობენ, რომ საქართველოში ნავთობპროდუქტების კონტრაბანდამ მოიმატა. ამისათვის სხვადასხვა მეთოდს იყენებენ. ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული შემოსავლების სამსახურმა უკვე გააფრია და შეაბამისი შეზღუდვებიც დააწესა. ამიერიდან აზერბაიჯანიდან სატრანსპორტო საშუალებები მხოლოდ შეზღუდული რაოდენობის საწვავის გადმოტანას შეძლებენ.

დღეისათვის, საქართველოს კანონმდებლობით, გადასახადებისაგან თავისუფლდება საქართველოში ავტოსატრანსპორტო საშუალებით შემოსვლილი ის პირი, რომლის ავტოსატრანსპორტის სტანდარტულ ავზში არსებული საწვავი, ძრავის კვების სისტემასთან კონსტრუქციულად და ტექნოლოგიურად არის დაკავშირებული.

თუმცა, ზოგიერთი ავტომფლობელი ამას სხვაგვარად იყენებს. შემოსავლების სამსახურის ინფორმაციით, ხდება აღნიშნული გზით შემოტანილი საწვავის უკანონო რეალიზაცია, რაც, თავის მხრივ, უარყოფითად მოქმედებს ნავთობპროდუქტების შემომტანი გადამხდლების ბრუნვასა და შესაბამისად, საბიუჯეტო შემოსავლებზე.

დიხელის საწვავის შემოტანა, ძირითადად, აზერბაიჯანიდან, საბაჟო გამშვები პუნქტების, „ნითელი ხიდის“ და „ლაგოდისის“ გავლით ხორციელდება. აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე ავტოგასამართი სადგურები საქართველოს სახელმწიფო საზღვრიდან 8-10 კილომეტრის რადიუსში მდებარეობს და საწვავის შემომტანს ტრანსპორტის ხარჯის განევა, ფაქტობრივად, არც უხდება.

საწვავის შემომტანი არიან ფიზიკური პირები, რომლებსაც პროდუქტი საკუთარი ავტომანქანების (მსუბუქი, სატვირთო, ავტობუსი) ავზებით შემოაქვთ. დღის განმავლობაში, ამ მეთოდით, ნითელი ხიდიდან და ლაგო-

დებიდან ქვეყანაში, საშუალოდ, 100-დან 150-ტონამდე დიხელის საწვავი შემოდის.

„შემოტანილი საწვავის რეალიზაცია ხორციელდება როგორც საზღვრის მიმდებარე ტერიტორიებზე, ასევე, საქართველოს სხვადასხვა რაიონებში და ძირითადად სოფლის მეურნეობაში (მინების დამუშავება, ხენა-თესვა და ა.შ.) გამოიყენება. აღსანიშნავია ისიც, რომ საწვავის რეალიზაცია, ხშირ შემთხვევაში, კიდევ ერთი კანონდარღვევით, ზენზინგასამართი სადგურების გვერდის ავლით ხორციელდება“, — აცხადებენ შემოსავლების სამსახურში.

შს-დან მიღებული ინფორმაციის თანახმად, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში დაფიქსირებული არიან დიხელის პირები, რომლებსაც კუთვნილი ავტომანქანების ავზებით შემოაქვთ საწვავი და მის რეალიზაციას სხვადასხვა პირებზე ახდენენ. კერძოდ, კახეთში დაფიქსირებულია 205 ფიზიკური პირი, ქვემო ქართლში — 200 ფიზიკური პირი, შიდა ქართლსა და მცხეთა-მთიანეთში — 149 ფიზიკური პირი.

ამასთან, ცენტრალური საავტომობილო მაგისტრალის მიმდებარე ტერიტორიაზე ჩატარებული ინვენტარიზაციების შედეგად, 4 ავტოგასამართ სადგურზე, ე.წ. TIR პარკებში, 22 ტონამდე აღურიცხავი საწვავი გამოვლინდა, რაც მოწმობს იმას, რომ აღნიშნულ საქმიანობას ტრანზიტით მოძრავი გადამხიდი სატრანსპორტო საშუალებების მძღოლები ახორციელებენ.

ამ ყველაფრის თავიდან ასარიდებლად საბაჟო გამშვებ პუნქტებზე შემომსვლელ ავტოსაგზაო საშუალებებს ავზში საწვავის რაოდენობას შეუმოწმებენ. უკვე მზად არის ფინანსთა მინისტრის ბრძანება, რომელიც ძალაში 23 მაისიდან შევა. დოკუმენტის მიხედვით განისაზღვრება დასაშვები ნორმა სხვადასხვა ტიპის ავტომანქანებისათვის თუ რა რაოდენობის ბენზინი უნდა ჰქონდეს ავზში საზღვრის გადმოკვეთისას.

შემოსავლების სამსახურის ინფორმაციით, ფიზიკურ პირს უფლება ექნება დაუბეგრავად შემოიტანოს: სატრანსპორტო საშუალების სტანდარტული ავზით საწვავი (ოდენობის შეზღუდვად) კალენდარული თვის განმავლობაში 3-ჯერ, სოლო ამაზე მეტჯერ შემოტანისას მსუბუქი ავტოსატრანსპორტო საშუალების შემთხვევაში მხოლოდ 10 ლიტრი, სოლო სხვა ავტოსატრანსპორტო საშუალების შემთხვევაში მხოლოდ — 20 ლიტრი.

„რაც შეეხება ტრანზიტულად გადაადგილებულ სატრანსპორტო საშუალებებს, მოხდება მათი საწვავის ავზების ნიშნდობა და საქართველოს ტერიტორიაზე საბაჟო ინდენტიფიკაციის საშუალებით გადაადგილება“, — აცხადებენ შემოსავლების სამსახურში.

გიორგი ბაძაური

სამხარეთველო სიბინძურის მორეკვი არ ჩაეფლოვა!..

მ ბრალს ვდებ!

მედიის პოლიტიკაში მთავარი პარტნიორების მხრივ სააკაშვილის რეჟიმის განსამართლებას და იმ ადამიანების რეაბილიტაციას ითხოვს, რომლებიც წლების განმავლობაში უკანონოდ იმყოფებოდნენ ციხეში. ყოფილი პატიმარი „სოლის“ ყოფილი უფროსის ერეკლე კოდუას წინააღმდეგ სისხლის სამართლებრივი დევნის დაწყებას ითხოვს, რადგანაც, როგორც ის განმარტავს, მისი დავების ოპერაციას კოდუა ხელმძღვანელობდა.

ლევან გომიჩაიშვილი: დავების წუთიდან მთაწმინდა-კრწანისის პოლიციის უფროსმა ირაკლი ყიფშიძემ ჩემზე შემოქმედება დაიწყო. მაიძულებდა, მეღიარებინა არარსებული დანაშაული. მეუბნებოდა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფიზიკურად არ შეგეჭობინა, მაგრამ, დავიჭერდი ყველა შენს მეგობარს და ფიზიკურად გავუსწორებდი. ორი საათი გრძელდებოდა ეს შემოქმედება, სანამ სახალხო დამცველი და ადვოკატი მოვიდოდნენ. იყო მუქარები და ცინიკური დამოკიდებულება, რომ ვმუშაობდი რუსებზე და ამ „კარგი ადამიანების“ დამხობას ვცდილობდი რუსების საშუალებით.

— არ ეპასუხებოდით? — ბუნებრივია, ვეპასუხებოდი, მაგრამ, ჩემი ხმა ვერ ფარავდა 15 ადამიანის შეურაცხყოფას. ამის მერე გადამიყვანეს მოდულის შენობაში და 72-საათიანი პროცედურა, რაც საჭიროა იმისათვის, რომ ბრალდებული წარსდგეს სამართლოზე, 10 საათში მოაგვარეს. იმავე დღეს მე უკვე ვიმყოფებოდი გლდანში. იქ დაიწყო ის, რაც დაიწყო.

— და, რა დაიწყო? — ჩვენ გვქონდა ინფორმაცია გლდანის ციხეში არსებულ მდგომარეობაზე და ვიცოდით, რომ პატიმრებს ანამებდნენ, მაგრამ ამის თვითმხილველი არ ვიყავი. ციხეზე რომ მიმიყვანეს, თანამშრომლები უკვე აგეროებდნენ იყვნენ. მიღების დღეს ოპერატიული მორიგე იყო ლადო ბედუკაძე. ჩამიყვანეს ე.წ. ფუტსებში. დაახლოებით ერთ საათში მოხდა კარანტინის დაშლა და ამ დროს დაიწყო პატიმრების შეურაცხოვა. მე არ მეხებოდნენ, მაგრამ მაჩვენეს, როგორ სჯიდნენ პატიმრებს. ბუნებრივია, დავიძაბე. დაახლოებით ერთ საათში გადამიყვანეს საკანში.

მეგონა, რომ შემიყვანდნენ სხვა პატიმრებთან. მაგრამ, აღმოჩნდა, რომ შემიყვანეს ცარიელ საკანში. 1 წლისა და 3 თვის განმავლობაში მარტო ვიყავი ამ საკანში. არ მეკუთვნოდა მარტო ყოფნა და როცა დავიწყე ამაზე ფიქრი, გავანალიზე, რაკი ცნობადი ვიყავი და ჩემზე ფიზიკური ძალადობა ურეაგირებოდ არ ჩაიფიქრებდა, მათ ჩემი დასჯის სხვა მეთოდი არჩიეს — მარტოობა. ძალიან რთულია მარტო ყოფნა უცხო გარემოში. ჩემს თავს მოზიზიანებდა გავუყუეთ, რომ უნდა გადავრჩენილი ვიყავი.

— რა პირობებში იყავით ამ სამართლო საკანში? — ჩემი უფლებები თავიდანვე ირღვეოდა. ერთი წლის განმავლობაში არ მქონდა რაღაც, არ შემოდიოდა პრესა, არ მაძლევდნენ წიგნებს. ერთი წლის განმავლობაში დავდიოდი 8 კვადრატულ მეტრში. პრაქტიკულად — ვისრუბოდი.

— იმ საკანს ფანჯარა არ ჰქონდა? — იმ ფანჯარას გააღებდი თუ არა, ამას არავითარი მნიშვნელობა არ ჰქონდა.

ბა არ ჰქონდა. დაახლოებით 10 სანტიმეტრზე იღებოდა ფანჯარა და არ იძლეოდა იმის საშუალებას, რომ გესუნთქა. დავიწყე ჩემი უფლებების დაცვა და მივალწიე იმას, რომ შემოიტანეს წიგნები და რადიო. მაგრამ პრესას ისევე არ მაძლევდნენ. ძალიან ცუდი რეჟიმი იყო. პატიმარს აიძულებდნენ, რომ დილის 6 საათზე ამდგარიყვნენ. 10 საათზე ქრებოდა შუქი და დილის 5 საათიდან კონტროლიორი ყველაფერს აკეთებდა იმისათვის, რომ პატიმარს 5 საათზე გაეღვიძა.

„თავი ჰქონდა ხელი ჩავლებული და მუხლს ურტყაოდა სახეში“

— რა მეთოდებს იყენებდნენ ამისათვის?

— შეგნებულად იწყებოდა რკინების ჭახაჭუხი. ცვლის გადაბარება მიდიოდა ისეთი ფორმით, რომ წარმოუდგენელი იყო და გეძინა. 6 საათიდან იწყებოდა კამერების გაღება და საჭმლის დარიგება. ეს ხდებოდა შეურაცხყოფის ფორმით.

— კანონით, პატიმარს ერთი საათი აქვს იმისათვის, რომ ისარგებლოს გასეირნებით. თუმცა, როგორც ისინი ამბობენ, ბადრგის თანამშრომლები მათ 15-20 წუთის მეტს გასეირნების საშუალებას არ აძლევდნენ...

— ნამდვილად ასე იყო. როცა ვნახე, რომ აზრი არ ჰქონდა ამ უფლების გამოყენებას, საერთოდ უარი ვთქვი გასეირნებაზე. პატიმარს ოცი მეტრის გავლა უჯდებოდა ნამებად და ჯოჯოხეთად. იმიტომ, რომ აყენებდნენ შეურაცხყოფას, სანამ მეორე სართულიდან მეოთხე სართულზე, სახურავზე მიგიყვანდნენ, ამ მანძილის გავლა ხდებოდა შეურაცხყოფისა და ცემის ფორმით. როცა იქ აიყვანდნენ, პატიმრებს დასცინოდნენ და აგინებდნენ. ამის გამო ძალიან ბევრი უარს ამბობდა გასეირნებაზე. ადამიანს, რომელიც ცუდად იყო, აიძულებდნენ გასულიყო. სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ, რომ არ გავიღოდა დღე ისე, რომ 5-10 კაცს ჩემს თვალში ან გვერდითა საკანში პატიმრები არ ეცემათ. ადამიანი ექიმს რომ ითხოვდა, პასუხი იყო ასეთი: „რად გინდა ექიმი, შენი დედა...“. მე ვარ ფაქტის მომხრე, როდესაც პატიმარს ოპერაცია კამერაში გაუკეთეს.

— რატომ არ გადაიყვანეს ციხის საავადმყოფოში?

— არ უნდოდათ და იმიტომ, იმ ანტისანიტარიაში, პატიმრების თანდასწრებით გაუკეთეს ბუასილის ოპერაცია. ბრმა ნანლაკის ოპერაცია გაკეთებული ადამიანი მესამე დღეს კამერაში და გაეხსნა ნაკერები, 3 საათზე მეტი დრო დასჭირდა ამ ადამიანის გადაყვანას. ეს იყო ჯოჯოხეთი. კონტროლიორი დგებოდა კარებთან და თუ გაიგებდა ლაპარაკს, შემოდიოდა და ცემდა პატიმრებს. ადამიანები ერთმანეთს ხურჩულობდნენ. წელიწადი და 3 თვე თამაზ მელაძის პერიოდში მომინა ყოფნა. იყო აუტანელი სიტუაცია. მესმოდა გოდების ხმა, კვილი, ტირილი. ძალიან ძნელი მოსასმენია, როდესაც გესმის მამაკაცის ტირილი. ყველაზე რთული ისაა, ვერ ესმარები. ბოლოს განსაზღვრულ შემთხვევაში მომილოდა. ყვეგროდი, როცა წამების ხმა მესმოდა. მაგრამ, მოდიოდნენ და დამცინოდნენ — რა აზრი აქვს, გიყვივით რომ ყვი-

რიხარო. საცემ-რად აბანოში შეპყვებად პატიმრები, რადგანაც იქ არ იყო ვიდუკამერა. უმიზნოდ შედიოდნენ საკანში და პატიმრებს ცემდნენ. თვეში ერთხელ ტარდებოდა ე.წ. ჩხრეკა. ხალხი ლოცულობდა, რომ რაღაცნაირად გადაეტანათ ეს პროცედურა. ყოველგვარ შემთხვევაშიც ვეწვევებოდი სურათები ჰქონდა გაცრული, ძირს უყრიდნენ, შეურაცხოვას აყენებდნენ იმ ადამიანებს, რომლებიც სურათზე იყო გამოსახული. ეუბნებოდნენ, რომ ახლა მოვიყვან შენს ცოლს და შენს თვალნინ გავაუპატიურებო.

— ეს თქვენ გაგონილი გაქვთ სხვა პატიმრებისგან, თუ ამის თვითმხილველი ხართ?

— მე ეს ყველაფერი საკუთარი ყურებით მესმოდა, მაგრამ, ვერაფერს ვაკეთებდი. ასე უსუსურად და უმწიფოდ თავი არასოდეს არ მიგრძნია...

— რაც შეეხება მუხაძის პერიოდს, პატიმრები ამ პერიოდს ძალზე მძიმედ იხსენებენ. ამბობენ, რომ მან დასჯის საკუთარი მეთოდი დაამკვიდრა საპატიმროში. ეს რეალურია?

— მან დაიწყო ტერორი. დღეში ერთხელ დაივილიდნენ ყველა კამერას და ყველას უმიზნოდ ცემდნენ. ბოლოს იქამდე მივიდნენ, რომ პატიმრებს უკრძალავდნენ ნამოსახლას და დასვენებას. პატიმარი, რომელიც დილის 6 საათზე დგებოდა, ღამის 10 საათამდე ან ფეხზე უნდა მდგარიყო, ან უნდა მჯდარიყო რკინის სკამზე. თუნახავდნენ, რომ პატიმარი იწვა, ამის გამო სჯიდნენ მთელ კამერას და

აყენებდნენ კუთხეში სახით კედლისკენ. ამ ყველაფერს შევადარებდი იმ დამოკიდებულებას, რა დამოკიდებულებაც ჰქონდათ ფაქტობრივად ებრაელების მიმართ.

— რაც შეეხება პატიმრების გაუპატიურების ფაქტებს... ამის შესახებ იცოდით პატიმრებმა, რომ იქ პატიმრების გაუპატიურება ხდებოდა?

— ამის შესახებ ინფორმაციის გამოყოფნა მას შემდეგ დაიწყო, რაც მუხაძე მოვიდა დირექტორად. თამაზ მელაძის დროს ასე მასობრივად არ ხდებოდა გაუპატიურების ფაქტები. შესაძლოა, იყო ერთი-ორი შემთხვევა, როდესაც იყო დავალება. ციხე ასეა მოწყობილი — არის მომსახურე პერსონალი და არის ერთი კატეგორია ადამიანებისა, რომლებსაც ეძახიან „ქათმებს“, ანუ ჰომოსექსუალები და რომლებიც აკეთებინებენ ყველა ბინძურ საქმეს — კანალიზაციის გაწმენდა, ნაგვის გატანა და ა.შ. იქ შესული

რომ დაწერილი ინფორმაცია გარეთ არ გამეგზავნა.

— მეგის ქარდავა შემოდიოდა ციხეში?

— ბუნებრივია — კი. და რა დავალებაც ჰქონდა იმ დავალებას აგროვებდა. მეგის ქარდავამ, ბაჩო ახალაია, ლაშა ბრეგვაძემ და სხვა ადამიანებმა შექმნეს ეს სისტემა. მეექვსე დანესებულებაში იყო შემთხვევა, როდესაც პატიმრებს აშიშვლებდნენ და ისე სვამდნენ საკანში. პასუხი უნდა აგოს ბაჩო ახალაია, რომელმაც შექმნა ეს სისტემა. პასუხი უნდა აგოს პროკურატურამ, რომელსაც კონტროლი ევალებოდა.

ბევრი ჩემი მეგობარი ჰყავთ მორგში ნაცეში. ღამეს ათენებოდნენ ადამიანებს მორგში. სამართლოდან გადაყვადით კამერაში და დერეფანში ვნახე, ფემოტეხილი პატიმარი ეგდო. წვიში ჰქონდა ფეხი გადატეხილი ცემისგან. ეს ადამიანი ითხოვდა გადაყვანას და იმხელა ტყვივლს გაცივდა, რომ გაითიშა. ვერ გაუძლეოდა ამის ყურებას, სულ თან დამქონდა გადატეხილი „ბრიტვა“.

— „ბრიტვა“ რატომ დაგქონდათ?

— ჩემზე ზენოლა რომ მომხდარიყო, გადანყვრილი მქონდა, რომ საკუთარი თავი დამეზიანებინა. ამოვიღე ეს ბრიტვა და ვუთხარი, რომ ეს საკუთარ თავს დავიჩვენებდი არ აღმოუჩენდნენ.

— როდესაც ციხის კადრები გარეგნულად, რა ვითარება შეიქმნა ციხეში?

— იმ დღეს დაინგრა სისტემა. ჩვენ რომ ვნახეთ რა გააკეთა „რუსთავი 2“-მა, მივხვდით, რომ კადრები გარეთ გავიდა.

— იცოდით ამ კადრების არსებობის შესახებ?

— ვიცოდი, რომ შანტაჟისტის ასეთი კადრები ინერებოდა. სულ მქონდა განცდა, რომ სააკაშვილის რეჟიმის რღვევა ციხიდან მოხდებოდა. სათუნა კალმახელიძემ იცოდა ყველაფერი, რაც ხდებოდა გლდანის ციხეში, ასევე — შაჰინმაძე. მათ იცოდნენ ყველაფერი. გიორგი ალხაიშვილი გალავნის ციხეში, მისი დედა მივიდა კალმახელიძესთან და მან უთხრა, თუ ჭკვიანად არ იქნებით, თქვენი შვილის გვამს მიიღებთ, ეს ქალბატონი დაგიდასტურებთ ამ დიალოგს კალმახელიძესთან. ის არის ყველაფერზე პასუხისმგებელი — მას ევალებოდა კონტროლი.

— ამბობენ თუ არა თქვენ უდანაშაულობის დამტკიცებას?

— ბუნებრივია, ვაპირებ ნასამართლობის მოხსნას და ჩემი თავის რეაბილიტაციას. ეს არის ჩემი მიზანი და ამას მე გავაკეთებ. თითქმის ყველაფერი ბოლომდე მიყვანილი. ჩემი მოთხოვნაა, დაისაჯონ ის პირები, რომლებმაც მე უკანონოდ დამაკავეს. ეს არის ირაკლი ყიფშიძე, ერეკლე კოდუა, რომელმაც თავიდან ბოლომდე ჩაატარა ჩემი დავების ოპერაცია. მან დაიჭირა ენ. დაზარალებულის და, რომელსაც ჩაუდო ნარკოტიკი და ეს ოჯახი აიძულა, რომ თავისი და გაცეცხლა ჩემს თავში. ესენი არიან ის პროკურორები, რომლებსაც ჩემი საქმე მიყავდათ. უფლებამოსილება უნდა შეუნყდეს ჩემს მოსამართლეს დავით ჯუღელს. ზოგადად, ჩემი მოთხოვნაა, გასამართლდეს სააკაშვილის რეჟიმი და მოხდეს იმ ადამიანების რეაბილიტაცია, რომლებიც წლების განმავლობაში უკანონოდ იმყოფებოდნენ ციხეში.

თამაზა ძარჩავა

„გალფმა“ საწვავის ფასს დაუკლო. „გალფის“ ქსელში საწვავის ფასი 5-7 თეთრით შემცირდა. როგორც კომპანია „გალფის“ მარკეტინგის მენეჯერმა კანა კირთაძემ განაცხადა, „გალფმა“ ფასები საწვავის ყველა პრემიუმზე შეამცირა. ევროდიზელზე - 7 თეთრით, სოლო ყველა სხვა პროდუქტზე - 5 თეთრით მოხდა ფასის შემცირება. მიმდინარე ფასები გალფის ქსელში ასე გამოიყურება: პრემიუმი - 2,10; ევროდიზელარი - 2,00; რეგულარი - 1,95; ევროდიზელი - 2,12; დიზელი - 2,00; გაზი - 1,05; როგორც კომპანიის მენეჯმენტი აღნიშნავს, აღნიშნულ პროდუქტებზე ფასების შემცირების შესაძლებლობა საერთაშორისო ბაზარზე „გალფს“ ფასის კლებამ განაპირობა. აღსანიშნავია, რომ „გალფის“ ქსელში საწვავზე ფასების კლების ტენდენცია კვლავ გრძელდება. ბოლო 5 თვის განმავლობაში „გალფის“ ქსელში საწვავის ფასმა 13-15 თეთრით დაიკლო. კომპანია ითვალისწინებს საზოგადოების ინტერესს და კვლავაც განაგრძობს ამ საკითხზე მუშაობას, რათა საუკეთესო ფასი შესთავაზოს მის მომხმარებელს. ინტერპრესი

რედაქციის ვახუშტის

ჯანსუღ ღვინჯილია

დიდი იმპერიელი

ამონარიდი დაუმთავრებელი რომანიდან - „განსასვლელი - XXI საუკუნე“

ჯანსუღ ღვინჯილია დაიბადა 1940 წლის 14 თებერვალს, გარდაიცვალა 2001 წლის 27 თებერვალს. ლიტერატურულ და საზოგადოებრივ ასპარეზზე შეუსვენებელი მოღვაწეობდა 40 წელი. დაგვიტოვა წიგნები: „გიორგი სააკაძის პიროვნება“, „სული აღმაშენებელი“, „ბოლშევიკი ენერჯია“, „ქართველი კაცის სინამდვილე“, „ღვთისმშობლის წილხედობილი ქვეყანა“, „ზომიერების გრძობა თანამედროვე ქართულ კრიტიკულ აზროვნებაში“, პიესა „ახალი ცა“ (დავით აღმაშენებლის ცხოვრება), უკანასკნელი წლების პუბლიკაციები და ჩანაწერები: ინტერვიუები, შტრიხები პორტრეტისთვის, ციკლი - მისალმება და გამოთხოვება.

საკმაოდ სქელტანიანი შემოქმედების განხილვა, 800-1000-გვერდებიანი ოთხტომეული სულ წიგნს რომ მოიცავს, რომლის გამოცემაც 2005 წელს გაასრულა მწერლის მეუღლემ ქალბატონმა ნანა ასობაძემ, ამ გაზეთის ფურცლებზე დღესდღეობით ჩვენს მიზანს არ წარმოადგენს. ჩამოთვლილ კრიტიკულ-პუბლიცისტურ-

დრამატურგიულ ნაწარმოებებთან ერთად, მწერალმა თავისი კალამი ბელეტრისტიკაშიც მოსინჯა და საკმაოდ წარმატებული, მკითხველისთვის საყვარელი რომანი დაგვიტოვა. ეს გახლავთ „ქართლოსის საფლავი“, რომელიც მწერლის სიტყვებით, „მეცამეტე-მეთოთხმეტე საუკუნეების მიჯნაზე შეგახვედრებს ყველა დროის ქართველებს ერთმანეთს“. სიცოცხლის ბოლოს მწერალი ინტენსიურად მუშაობდა ზემოსწინებულ ჟანრში. დილოგიის მეორე რომანად „ოცდამეერთე საუკუნე“ ჰქონდა ჩაფიქრებული. ეს ნაწარმოები მწერალს დაუმთავრებელი დარჩა. ბოლო სტრიქონები დათარიღებულია 2000 წლის 4 აპრილით.

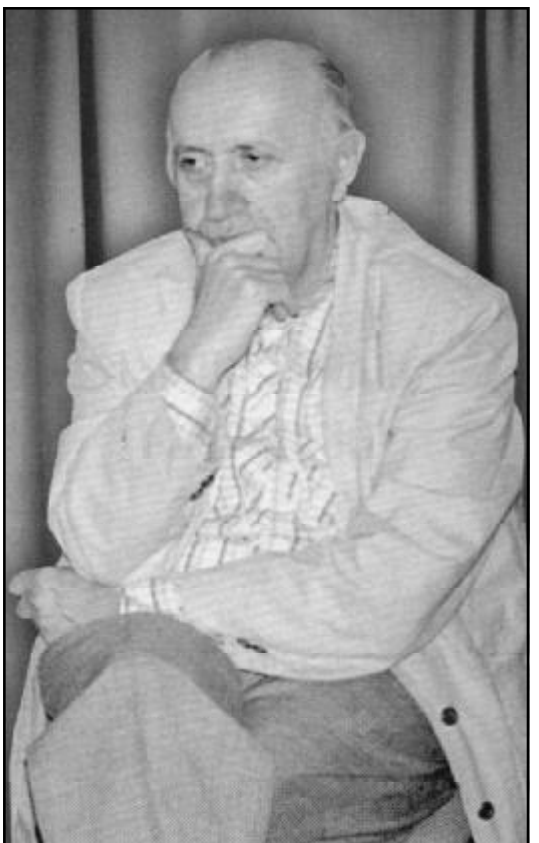
უკიდურესად ჩქარი კალიგრაფიით შესრულებული ხელნაწერის პირველი პირი მწერლის მეუღლემ გაშიფრა და მეოთხე ტომში შესთავაზა მკითხველს. სანამ უშუალოდ ნაწარმოების წერას შეუდგებოდა, მწერალი მოკლედ მოხაზავს წიგნის ჩანაფიქრს. ჩვენ ვეცნობით ამ ჩანაფიქრს:

„ზოგადი გააზრება: „ოცდამეერთე საუკუნე“ დილოგიის მეორე რომანია. XIII-XIV საუკუნეების ქართველობა - „ქართლოსის საფლავის“ პერსონაჟები ძირითადად გადმოდიან ოცდამეერთე საუკუნის მიჯნასთან.

ინცება მათი ცხოვრება სულ სხვა დროსა და სივრცეში.

ვიმეორებთ, ბოლო თარიღი 2000 წლის 4 აპრილია. სულ 14 თავის დაწერა მოესწრო: გარდასახვა, პოდიუმი, მრავალჯერ, ლუარსაბი, ცვეთა, დალალი, დიდი იმპერიელი, მადლი და ნიშანი, ბანა, კრემლი, თამბა, ნატა, საჭეთმკურნოელი, სვეტი.

მკითხველი დაგვეთანხმება, რომ 14 თავი ცოტაა იმ ჩანაფიქრის აღქმისთვის, რომელიც შესავალშია გაცხადებული. მაგრამ, რაც დაწერილია, იწვევს დიდ ემოციას და სრულ წარმოდგენას გვიქმნის განსაცდელზე, XXI საუკუნის მანძილზე რომ შეიძლება განიცადოს ქართველმა ადამიანმა და ჩვენმა ქვეყანამ.

პატარა ამონარიდი გვსურს შევთავაზოთ მკითხველს და, თუმცა, მას მწერალი „დიდი იმპერიელს“ უწოდებს, გვსურს ერთი მინიშნება დავუთოთ მას - წინასწარმეტყველება - ამღვრეული საქართველოს თანამედროვეობა.

როდესაც ქვეყნის თავს დატყობს ჭირზე - ათასგვაროვანსა და გაუსაძლისზე დაფიქრდებოდა, ქართლოსს ასეთი სურათი წარმოუდგებოდა, დიდ ქვევრთან იდგა ლაჯებგაშლილი ახმახი, უსახური კაცი... უსახური იმად ერგებებოდა, რომ სახეს არ არჩევებოდა, გვერდზე ჰქონდა მიბრუნებული: ქერათმიანი ჩანდა, კეფა ამხელდა, ძალიან მაღალი იყო, თვალის აწვდენა ჭირდა. გრძელ ხელებში კიდეც უფრო გრძელი ჭოკი ეჭირა ახმახს. უნებურად დიდი იმპერიელი შეარქვა ქართლოსმა, თავადაც ვერ გაერკვია, რატომ შეარქვა. იგრძნო, რომ რაღაცამ უკარნახა, ეს იქნებოდა ზუსტი სახელი. დიდი იმპერიელი ხან გამართებოდა, ხანაც ოდნავ წელში მოიხრებოდა, მარჯვენა მუხლს შეათამაშებდა და მთელი ძალით ურევდა ქვევრში ჭოკს. ჭოკი იყო ხორკლიანი, ალაგ-ალაგ გამრუდებული, კორძიანი და მსხვილიც. უბრალოდ, დიდი იმპერიელი იყო იმ სიმაღლისა და ისე გრძელი ხელები ჰქონდა, წვრილ ჭოკად აღიქმებოდა პირთამდე ავსებულ ქვევრში დატრიალებული ვეებერთელა კეტი.

ახმახი ცდილობდა, ფსკერიდან წამოეღო წამოსაღები. ასეთ დროს იხრებოდა უფრო დაბლა და მთელი ძალით აბრუნებდა კეტს. ფსკერზე ჭაჭა და მთხლე იყო, ბუნებრივია, ის კი, ყველას კარგად მოგვეხსენება, ერთი სქელი, ბლანტი მასაა, ასე ადვილი არ

არის, მისნი-მოსნიო, თანაც ზემოთ ამოყარო. ქართლოსმა იცოდა, რა იდგა ქვევრში, სულ ახლად დანმენდილი დალოცვილი კახური ღვინო. ქვევრი ასოცფუთიანი გახლდათ. უყვარდა ამ ქვევრთან ტრიალი, მით უმეტეს პირთამდე სახეს უზარმაზარი ქვევრის თვალღერება. თუკი მზის სხივი დაეცემოდა თავმოსრილ ქვევრს, სასწაულს იხილავდა კაცი. სხივი ოქროსფერ ღვინოს გაჭრიდა, ჭაჭამდე დავიდოდა და შეგებლო დაგეთვალა ის ჭაჭა, ისე გაკაშკაშდებოდა ღვინო. შეგებლო გეთქვა, რომ სასწაული გიჩვენა ღმერთმა. ასეც განიცდიდა. ამ ქვევრს მისდგომოდა ახმახი ვეება ჭოკით და ამ მზეგამტარ თხიერს ამღვრევდა. ქართლოსს ასე წარმოუდგებოდა სურათი, სურათს ერთი დეტალიც ემატებოდა: ქართლოსი ლაჯებშია ახერხებდა თავის გაყოფას ისე, ახმახს რომ არ შეემჩნია, და ხედავდა რა ხდებოდა ქვევრში.

ამოქოთებინა ახმახს სამოთხე. სადღა იყო კამკამარქანი თელი, მისი ლაპლაპი. გაზაფხულის ნიაღვარს დამსგავსებოდა დალოცვილი, მთხლე და ჭაჭაც, რომელიც უკვე იმ მთხლეს შეესვარა, ღვინოში გადაარეულიყო. წვეთი რაა, წვეთი არ დარჩენილიყო შეუმღვრეველი.

რისი შეუმღვრეველი, გამთხლევებულიყო მირონივით ღვინო. გულზე მარწხებშიმოჭერილი ქართლოსი ამ სურათს გაერიდებოდა და ისევ შორიდან უცქერდა ახმახს, რომელიც იშვიათი მონდომებით ატრიალებდა ჭოკს ქვევრში და ათქვეფილ თხიერს, ლაღად გადაქცეულ რქანთელს, ნეტარებით გაჟღერთილი სახით დასცქეროდა. სახე ქართლოსისათვის კვლავაც დაუნახავი რჩებოდა.

დიდი იმპერიელი იღვწოდა.

სემაღვამ სხვა სურათსაც, უფრო მასშტაბურს და, რაც მთავარია, უფრო დინამიკურს, საოცრად დინამიკურს. ხედავდა კულდზე დატრიალებულ გველეშაპს, რომელიც თითქოს სადღაც გადახვეწას და გაცლას აპირებდა, მაგრამ მოსასწრებს ასწრებდა, ხან ქალაქად გაიშლიგინებდა, ხანაც სოფლად. მუცლის ქვემოთ უკანალი ესწებოდა წარამარა და საქართველოს ქალაქებსა თუ სოფლებს, მინდვრებსა თუ მთებს, მხარეებსა და კუთხეებს უცნაური სისწრაფით მიასვრიდა ადამიანთა ფიგურებს. მათი სახეებიც ელვის დარად იკვეთებოდა: თუ აბაზაძე, თუ ყაფლანიშვილი, თუ ქობულისძე, თუ დონაური, თუ ბალუში, თუ კახაბერისძე, თუ მხარგრძელი, თუ კარბისძე, თუ სამიძვარი, თუ ნასიძე, თუ ქვენაფავლენელი, თუ ქაჩიბაძე, თუ მათი მსგავსნი. მიასვრიდა, განავლიდან წა-

მოიმართებოდნენ და უსირცხვილოდ მოედებოდნენ ქალაქსაც და სოფელსაც, მთასაც და ბარსაც. გათხვრილ ქვეყანას ხედავდა.

სემაღვამ უფრო თავზარდამცემ სურათს: დიდი იმპერიელი მისი საფერი უზარმაზარი ვერტმფრენით დასტრიალებდა თავს მყინვარწვერს, კაცის სიმსხოჯაჭვით ეკიდა ვეებერთელა კასრი, რომელიც ერთხანს უმიზნა მყინვარწვერის შუბლს და გაუშვა მერე. ვეებერთელა კასრი დაეხეთქა საქართველოს შუბლს, გასკდა და განავლით ჩამოიღვარა მყინვარწვერის სახე. კამკამა, გამჭვირვალე, ცისფერი ძარღვებით დაქსეულილი წმინდა სული, რომელიც მის სპეტაკ წვერზე იყო დავანებული და ათინათივით დასციმციმებდა იმ სიმაღლიდან ქვეყანას, სადღაც გაქრა, აქოთდა მყინვარწვერი, ლავასავით დაიძრა განავალი სახიდან მხრებისკენ, ტანისკენ, მარჯვნივ და მარცხნივ გატოტვილი მკლავებისკენ, ჩამოლოფა და ჩამოაქოთა. დიდმა იმპერიელმა აჭრა სივრცე გვერდულად. უზარმაზარი ვერტმფრენის ღია კაბინიდან გადმოიხარა და კვლავ ნეტარებით გაჟღერთილი სახით გადმოხედა გათხვრილ მყინვარწვერს, თითქოს მთელს ქვეყანას გადმოასხა გესლიანი ღმირი. ასეც იყო - მთელი ქვეყანა ჩანდა მყინვარწვერის მაღლა აჭრილი ვერტმფრენიდან.

ქართლოსი ფანჯარასთან იდგა, მოუსვენრობდა, ზოგჯერ უკან მოუხედავდა გადმოდგამდა რამდენიმე ნაბიჯს, ხელით მოისინჯავდა ზურგს უკან და სკამზე ეშვებოდა. ფანჯრიდან მთის ქედი და ცისკიდური ჩანდა. სივრცეებისკენ იხმობდა ცისკიდურიც და მთის ქედიც.

სურათები კალიდოსკოპური სისწრაფით გარბოდნენ.

სემაღვამ ქართლოსი: მოერია საქმეს დიდი იმპერიელი, აეთქვიფა ასათქვეფი უკვე, აღარ სჭირდებოდა წახრა და ჭოკის ღონივრად დატრიალება, მიშყვებოდა მის ნებას ადგვეფილი თხიერი. წელში გამართულიყო ამიტომაც, მსუბუქად იწნედა მკლავებს. ერთიც მოიხედა - გულმა რეჩხი უყო ქართლოსს. ეცნო. დიდი იმპერიელის სახეს არელმანელის სახე შეზრდოდა. ვერ იტყოდა ის არისო, მაგრამ ისე ჩამოშგავდა მარტო იმპერიელი არისო, ვერც ამას იტყოდი ამიტომაც.

ქვევრი დიდი იყო - ასოცფუთიანი. დიდი იმპერიელი უფრო დიდი იყო, ჭოკიც ძალიან გრძელი ეყრა ხელთ. ფეხები განივრად გაელაჯა, ლაღად იდგა და ნეტარებდა.

დიდი იმპერიელი და მისი ნაშიარი

უკანასკნელი წლების ჩანაწერებიდან:

ჩვენ ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური გარდაქმნების დასაწყისში ვართ. საყვებით გასაგებია, ამდენი ხნის ლოდინით ზამბარასავით შეკუმშული მოუთმენლობა რა სისწრაფით ლამობს სივრცეში გაშლას, მაგრამ სულსწრაფობით დიდი მოვლენები ვერავის მოუხდენია, ვერც ჩვენ მოვანდენტ მას. ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური გარდაქმნები საქართველოსაც შეეხება, ჩვენც მოვანდენტ მას... და უბრალოდ მოვალენი ვართ, იობის მოთმინებით, დროის დაუკარგავად, მაგრამ სტრატეგიული აუჩქარებლობით გავემართოთ დასახული მიზნისკენ.

რეზო ამაშუკელი

მწარე ლექსი

ბატონმა რეზო ამაშუკელმა „მწარე ლექსი“, რომელსაც დღეს გთავაზობთ, ჯერ კიდევ 2001 წლის თებერვალში დაწერა, მაგრამ როგორ მიესადაგება იგი დღევანდელ რეალობას!

დილა, დამაგვიანდა ზოგ-ზოგის გასილაქება! — ლექსის დასაწყისშივე ისეთი დანაწევრებით ამბობს პოეტი, თითქოს გუშინდელი, 2013 წლის 17 მაისის აქციის შთაბეჭდილებებით იყოს დატვირთული — „გამწარებულნი“ „ნეტავ, რა დედამ გაზარდა ამდენი, ამისთანაო?!“ ... „საიდან გამოლასლასდა მაინც ამდენი ცვედანი?!“ „ბიჭი ბიჭს ეუღურტულემა, ისე, ვით ქედანს ქედანი...“ — „ეს არის მათი უფლება!“ — გვიდასტურებენ ნეტარნი“...

„დილა, ნუ გამთენებია, თუკი თხლემ ღვინოს აჯობა! — ამბობს ყოველივე ამის შემდეგ პოეტი, რითაც თითოეული ნორმალური ქართველის გულის ნადებს გამოხატავს! და გიხაროდენ, ბატონო რეზო, ჭეშმარიტო ქართველო მართლმადიდებელნი, — გუშინდელი დღემაც დაადასტურა, რომ საქართველოში თხლე ვერასოდეს ვერ აჯობებს ღვინოს!

არც არვის ვემახსოვრები,
როცა წავალ და დავცხრები...
...ირგვლივ მგლები და
  მსტოვრები,
ოქრო და ვერცხლით მაძლრები..

დროდადრო აყრის, ნიადაგ,
ქართველს ღალატი ლაქებად!
— დილა, დამაგვიანდა
ზოგ-ზოგის გასილაქება..

რამე ახალი როდია
იზრახდნენ
მათი მამებიც...
— თავიდან მიდი-მოდთან
ცნობილი შადიმანები..

მივალ და არცრა მიმყვება
ბედისგან დასაყვედრები...
— ირგვლივ სიმღერა იღვრება
სმადანვრილვებულ მდედრების..

ჩარიგებულან ინახად,
— სხვა მანჭვა-გრენა აგორდა..
მე კი იშხნელებს ვინახავ
უგამჭვირვალეს აკორდად...

ვინც ჩაიარა ბაზართან,
ყველა ღნავის და ქანაობს...
— ნეტავ რა დედამ გაზარდა
ამდენი,
ამისთანაო?!

თუ გული,
ძმობის გამტანი,
ნეკნებს არ ანგრევს ბაგუნით,
თუ არ გინახავს ატამი
შუა ვენახში დარგული.

ან საფერავის გიშერით
მარანი გამობრანგული,
— ვერც ინგლისური გიშველის,
ვერც ვერაფერი ფრანგული!

ვინც ლაპარაკი იცოდა —
— მზა დახვდა მოფარდაგული
სჯობს საქმით განამტკიცოს და
აგურს დაადოს აგური!

— ჩემივე ხელით დაკლულო,
გულო, ჯვარზე ხარ გაკრული!
— ვერ,
ვერ იმღერებს „ჩაკრულოს“
კაცი სუსტი და ნაკლული!

...რას არ ნახავ და მოისმენ
ამ აჭრელვებულ ვერანით: —
— იმედი უნდა მოისპო,
ან ტყვია იკრა ბერდანის!

ბიჭი ბიჭს ეუღურტულემა,
ისე, ვით ქედანს ქედანი...
„— ეს არი მათი უფლება!“
გვიდასტურებენ „ნეტარნი“.

— მტერი არაა მის მეტი
არვინ გამოდგეს მხედარი!
ან ვინმე მაინც მოისმენდეს,
გულბაათი და შედანის..

მისაგებებლად არსლანთან
ვაჭკაცებს ზრდიდნენ დედანი,
— საიდან გამოლასლასდა
მაინც ამდენი ცვედანი?!

თუ სათქმელს აღარ ვინახავ,
თუ დამცდა
სიტყვა კაცური,
— ვიცი, ატყდება, წინასწარ
გესლით ტუჩების ცმაცუნის!

თავი რომ მოაქვთ
თავმდეგად,
ბევრს ვნახავ სახეგაზეთილს
ბალღამით აფრიალდება
რამოდენიმე გაზეთი...!

რეგვნი ჭკუას გვარიგებს,
ვართ უარესის ღირსები,

— სმას რომ არავინ არ იღებს,
დოლი დგას საქურისების..

დრო რომ ამგვარად წახდება,
გზაც აღარ მიდის არსაით...
სხვაც ბევრი შემომახტება
მეზობლის ფინიასავით..

ხან ვინყვებ სმას და ბორიალს,
ხან

თავის მოკვლა მწაღია...
„ლეკვი ლომისა სწორია
ძუ იყოს, გინდა ხვაღია!“

მიტომაც მინდა დანარჩენ
სიცოცხლეს ვუთხრა უარი,
— ადვილად ვეღარ გაარჩევ
ხვაღი არი თუ
ძუ არი..

ან განმკითხავი ვინ არი?
ან მე
რაისთვის ვირჯები?!
— მალე დადგება მდინარე
პომადიანი ბიჭების!

ვარ გზაზე ჩამორჩენილი,
თუმც
ამ გზას მივე ყოველი..
— ზოგს ენატრება ღვინისი,
ზოგს კიდევ იელოველი..

რასაც ვწერ
მავან ვნებიანს,
სურს ჩამითვალოს ქაჯობად...
— დილა, ნუ გამთენებია
თუკი თხლემ ღვინოს აჯობა..

არ ვარ გაზრდილი აზიზად,
წვეთ-წვეთად
თითო-თითოთი!
— მწარეა, მაგრამ რას იზამ,
სხვაგვარად
მე ვერ ვიტყვოდი..

ან რაღად უნდა ველოდე
სხვა რამეს
სადღესვლიოდ?!
— იმ ბოლო სადღეგრძელომდე,
რა სადღეგრძელო დავლიო?!

ნავედი
აღარ მცალია,
ნაძირალების სადევად...
— ან ვინმე მომკლავს,
ან ვინმეს
თავად გავუყრი სატევარს!

...შენ
ჩემო სიყმანვილეო,
სად წაიყოლე „ლილეო“?!
ნატურის ხე რატომ დააჭკნე,
რაისთვის გამანბილეო?!

შინ და გარეთ

ინტერვიუს შიშებში

საქართველოში პრემიერ-მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა სატელევიზიო არხ „Euronews“-ს მისცა ინტერვიუ, სადაც მიმდინარე პოლიტიკურ საკითხებზე ისაუბრა. ერთ-ერთი თემა, რაზეც მან უცხოელ ჟურნალისტთან საუბრისას ყურადღება გამამხვილა, საქართველოს კონფლიქტური რეგიონების საკითხი იყო.

ჟურნალისტიკის კითხვაზე — „სერბებმა და კოსოვომ გადაკეთეს განცხადება ურთიერთობების ნორმალიზების შესახებ და დაინწყეს მუშაობა შესაბამის შეთანხმებაზე ბრიუსელში. იქნება თუ არა ეს მაგალითი სტიმული თბილისისთვის აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთთან ურთიერთობების ნორმალიზების თვალსაზრისით?“, ბიძინა ივანიშვილმა უპასუხა, რომ ეს საქართველოსთვის ძალიან კარგი მაგალითია.

„ეს ძალიან კარგი მაგალითია და ეს მაგალითი კიდევ ერთხელ გვანბნებებს, რომ მსოფლიო იცვლება და ადამიანებმა, რომელთა ურთიერთობებიც წარუმატებლად ვითარდებოდა წარსულში, ახლა საერთო ენა გამოიხატოს და სხვადასხვა გზით შეთანხმებას მიაღწიეს. ასე რომ, ჩვენ უნდა გამოვიჩინოთ მაქსიმალური ძალისხმევა და საერთო ენა გამოვიყენოთ ჩვენს ოს და აფხაზ მძებრებთან და, რასაკვირველია, უნდა მივაღწიოთ რუსეთთან ურთიერთობის ნორმალიზებას“, — განაცხადა პრემიერმა.

მის ამ ფრაზას საქართველოში სერიოზული გამოხმაურება მოჰყვა. საპარლამენტო უმცირესობის წევრმა ჩიორა თავაძეშვილმა პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განაცხადა, რომ აგვისტოს ომის შემსწავლელი საგამოძიებო კომისიის შექმნით, საქართველო მისა იქამდე, რომ ჩვენი ქვეყანა, როგორც სახელმწიფო ომის დაწყებაში იქნება დადანიშნული, ხოლო პრემიერ-მინისტრი იმისთვის ემზადება, რომ კონფლიქტური რეგიონებთან ურთიერთობაში კოსოვოს მაგალითი გამოიყენოს.

„ეს მიგვიყვანს იქამდე, რომ საქართველო, როგორც სახელმწიფო იქნება დადანიშნული ომის დაწყებაში. ეს ნიშნავს იმას, რომ საქართველო ექნება ვალდებულება, აღიაროს აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა. შემთხვევითი არ არის, რომ პრემიერ-მინისტრმა „ევრონიუსისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში ადასტურა, რომ დიას, ის ამისთვის ემზადება. ის ემზადება იმისთვის, რომ კოსოვოს მაგალითი, რომელიც არის საპირისპირო მაგალითი საქართველოსთან შედარებით, საპირისპირო არის იმიტომ, რომ კოსოვოში, კოსოვოს მოსახლეობა იყო მსხვერპლი აგრესიისა, ზუსტად ეს მაგალითი გამოიყენოს და დაადასტუროს, რომ ჯერ საქართველომ განახორციელა აგრესია 2008 წლის ომის დროს და შემდგომში სწორედ სამხრეთ ოსეთის და აფხაზეთის მარიონეტულ რეჟიმებს აქვთ დამოუკიდებლობის უფლება. სწორედ ამას ემსახურება დღეს ოკუპაციის კანონის განხილვა და გთხოვთ, ყურადღება გაამახვილოთ იმ სავალალო შედეგებზე, რომელიც თქვენს მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას შეიძლება, მოყვებს“, — აღნიშნა თავაძეშვილმა.

იმავე თემაზე ისაუბრა ასევე საპარლამენტო უმცირესობის წევრმა ნუგზარ ნიკლაშვილმა, რომელმაც განაცხადა, რომ მმართველი გუნდი პრორუსულ პოლიტიკას ეწევა და ქართველმა ხალხმა გარკვეული არჩევანი უნდა გააკეთოს.

„ამიტომ, ამირიდან, ქართველმა ხალხმა უნდა გადაწყვიტოს, გააგრძელებს ის საგარეო პოლიტიკურ კურსს თუ სოჭის ოლიმპიადაზე გაცემულ ვაგრებით და უთავმოყვარეოდ მივესალმებით პუტინს, თუ საქართველოს შევადარებთ სერბებს — ეს არის დილემა და ეს არის არჩევანი საქართველოს წინაშე. მე ვფიქრობ, საქართველო გადაკეთებს არჩევანს პატრიოტების და არა რენეგატების სასარგებლოდ“, — განაცხადა ნიკლაშვილმა.

იმის გასარკვევად, თუ რას გულისხმობდა პრემიერი კოსოვოს მაგალითთან დაკავშირებით და როგორია ამ მხრივ მმართველი გუნდის პოზიცია, for.ge საპარლამენტო უმრავლესობის წევრს, კონფლიქტოლოგ **გია ვოლსკის** დაუკავშირდა. დეპუტატი განმარტავს, რომ პრემიერმა ამ შემთხვევაში ისაუბრა ადამიანურ ურთიერთობებზე და არა პოლიტიკურ პარალელებზე. ვოლსკის თქმით, საქართველო დაინტერესებულია ბალკანეთში სტაბილურობით და მშვიდობიანი ვითარებით, სერბებს და კოსოვარებს კი ერთმანეთისთვის სერიოზული დარტყმები აქვთ მიყენებული. დეპუტატის განმარტებით, ახალი ევროპული ვითარება ითვალისწინებს, რომ ეს ორი სახელმწიფო (რადგან კოსოვო ზოგიერთ სახელმწიფოს აღიარებული ჰყავს) ერთმანეთთან კარგ ურთიერთობაში იყოს.

„ეს საკითხი ადამიანური ურთიერთობების თემას მოჰყვება. რაც შეეხება პოლიტიკურ პარალელებს, ამ შემთხვევაში ბიძინა ივანიშვილს პოლიტიკური პარალელები არც გაუფლია და ვერც გარეშობდა იმაში, რომ ერთხელ და სამუდამოდ დაესრულებინათ ჩრდილოეთ რაიონების საამბო-ხო განწყობა (იგულისხმებოდა მიტროვიცას სერბები, რომლებიც კოსოვოს ჩრდილოეთში ცხოვრობდნენ და რომლებსაც ბელგარადი მუდმივად ეხმარებოდა). ბელგარადს კი ჰქონდა უფრო ძლიერი სტიმული და ეს იყო ევროკავშირში განკარგების სურვილი. კერძოდ, არემიის თქმით, ევროკავშირის ხელმძღვანელობამ ბელგარადს ასე დაუსვა საკითხი, — თუკი კოსოვარებთან ურთიერთობას მოაგვარებდა, მისთვის ევროკავშირის კარი გაიღებოდა. აქვე ექსპერტი განმარტავს, რომ სერბების მოსახლეობა მისი ხელმძღვანელობის ამ გადაწყვეტილებას დიდი აღფრთოვანებით არ შეხვედრია, პირიქით, დღევანდელ ხელისუფლებას მოსახლეობასთან სერიოზული პრობლემები აქვს, მაგრამ ხელისუფლებასაც საკმაოდ ნიშნავს არაგუმენტი აქვს, რომ ევროკავშირში შესვლით ბევრ ევრონიკურ პრობლემას მოაგვარებს.

„მეორე ძალიან მნიშვნელოვანი არგუმენტი ბელგარადს აქვს ის, რომ სერბების პოზიტივიზაციის მიხედვით იგი შეიძლება დაეხმარებინა ჩვენი უფრო ნაწილი ან პუტინს მოელაპარაკა, ანუ რუსებმა, როგორც თავიანთ მოკავშირეს, კოსოვარებთან მოლაპარაკებაზე მზანი შუჭი აუხეთს. სხვანაირად რომ ვთქვათ, სერბული საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის რუსეთმა სერბეთი მიატოვა. მართლდარჩენილ სერბებს კი მეტი გზა აღარ ჰქონდა“, — აცხადებს მამუკა არეშიძე.

რაც შეეხება საქართველოს, მისი თქმით, ქართული საზოგადოების და პოლიტიკოსების დიდი ნაწილი დოგმების ტყვეობაშია. აქვე ექსპერტი ამბობს, რომ ამ კომენტარში ბიძინა ივანიშვილის ერთი ფრაზა არის ძალიან მნიშვნელოვანი, კერძოდ, ის, რომ ცხოვრება იცვლება. მამუკა არეშიძის თქმით, რეალობები იცვლება, დღეს გეოპოლიტიკური ვითარება მკვეთრად შეცვლილია და ამიტომ არ შეიძლება ვაზროვნებდით ისე, როგორც უკანასკნელი ოცი წლის განმავლობაში ვაზროვნებდით. ექსპერტი მიიჩნევს, რომ ახალი მიდგომები უნდა შეიქმნას.

რას ფიქრობენ ამაზე ექსპერტები და მართლაც არის თუ არა ივანიშვილის განცხადება იმის საფუძველი, რომ გრძელვადიან პერსპექტივაში აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის აღიარებისთვის საფუძველი შეიქმნას?

ექსპერტი კავკასიის საკითხებში მამუკა არეშიძე აცხადებს, რომ კოსოვოს შემთხვევაში ორივე მხარეს ჰქონდა ძალიან დიდი სტიმული იმისთვის, რომ შეთანხმებისთვის მიეღწიათ. კოსოვა-

როვნებდით. ექსპერტი მიიჩნევს, რომ ახალი მიდგომები უნდა შეიქმნას.

„ყოველთვის ერთსა და იმავე კითხვას ვსვამ — ჩვენ გვაქვს რაიმე გამოსავალი? შეგიძლია რამე შეცვალაოთ? სომ არ შეიძლება მუდმივად დასავლეთზე ახელირება, რომ ის დაგვიბრუნებს ტერიტორიებს, ან სომ არ შეიძლება რუსეთზე მუდმივად საუბარი, რომ მოველაპარაკოთ რუსეთს და ისინი დაგვიბრუნებენ ტერიტორიებს. საჭიროა ახალი, კომპრომისული მიდგომა, რომელიც არც საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას დააყენებს ეჭვქვეშ და აფხაზებისთვისაც მისაღები იქნება, ასევე შეიძლება რუსებისთვისაც, რომლებიც იქ სიტუაციას აკონტროლებენ“, — ამბობს მამუკა არეშიძე.

მისი თქმით, ვერც ვაშინგტონმა და ვერც ბრიუსელმა ეს საკითხები ვერ მოგვიგვარა. ამასთანავე, კოსოვოს აღიარებამ, თავის დროზე, საქართველოს სერიოზული პრობლემები შეუქმნა. არეშიძის განცხადებით, 2008 წელს პუტინმა გრიგოლ ვაშაძეს პირდაპირ უთხრა, რომ საქართველო დაისჯებოდა იმის გამო, რომ ჩვენმა მოკავშირეებმა რუსეთის მოკავშირეებს ასეთი ძლიერი დარტყმა მიაციენეს, როცა კოსოვო აღიარეს და საქართველო აგვისტოს ომის შემდეგ მართლაც დაიასაჯა. ამიტომ, მამუკა არეშიძე მიიჩნევს, რომ ბიძინა ივანიშვილი მართალია იმაში, რომ საჭიროა ახალი მიდგომები, თუმცა, ეს სახის მიდგომები იქნება, ეს ცალკე საკითხია. ექსპერტი განმარტავს, რომ ეს კომპლექსური საკითხია, რომელიც პოლიტიკაც არის ჩადებული და ჰუმანიტარული ურთიერთობებზეც. ამასთანავე, არეშიძე მიიჩნევს, რომ ივანიშვილმა სწორი გადაკეთა, როდესაც „Euronews“-თან ამ თემაზე ისაუბრა, რადგან ამით მან დასავლელი ლიდერებისთვის და არა მხოლოდ მათთვის გარკვეული გაზვიანდი გააკეთა.

პოლიტიკოლოგ რამაზ საყვარელიძის თქმით, იგი ნამდვილად ვერ იტყვის, რომ ეს კარგი ინტერვიუა, რადგან დასმულ კითხვაზე უხერხულად არის პასუხი გაცემული. აქვე ექსპერტი ხაზს უსვამს, რომ ივანიშვილს სჩვევია, გადაკეთოს ისეთი განცხადება, როგორც ისეთი განცხადება, როგორც სატელევიზიო გამოუდის და შემდეგ უნდა ხოლმე ამ თავის ნათქვამთან დაბრუნება. ამიტომ ექსპერტი მიიჩნევს, რომ ესეც ისეთი შემთხვევაა, როდესაც მეტი განმარტების გასაკეთებლად ივანიშვილს ამ განცხადებასთან დაბრუნება მოუხვევს.

„ეს განცხადება ისეც იკითხება, როგორც ბატონმა გია ვოლსკიმ განმარტა და ისეც, როგორც ნაციონალები ამბობენ. ამ ვარიანტებში, რა თქმა უნდა, გასარკვევია, რა იგულისხმა პრემიერმა“, — აცხადებს რამაზ საყვარელიძე. მისი თქმით, თუ ამ პარალელზე ზოგადად ვილაპარაკებთ, მთელი ეს დრო ჩვენც და სერბეთიც არ ვაპირებდით სეპარატიზმზე შერიგებას, მაგრამ განსხვავება არსებობს — კოსოვოს სეპარატიზმი დააკმაყოფილა მთელმა მსოფლიომ, ანუ დამოუკიდებელ ქვეყნად აღიარა, ხოლო აფხაზეთის და ოსეთის სეპარატიზმი მსოფლიოსთვის მიუღებელი აღმოჩნდა. ექსპერტის თქმით, ამ განსხვავებაში გარკვეული პლუსი დევსა და ამ პლუსის დაკარგვა გაუმართლებელი იქნება ნებისმიერი პოლიტიკოსისთვის.

„არ მგონია, ივანიშვილი იყოს ის პოლიტიკოსი, რომელიც ამ პლუსის გამოყენებაზე არ ფიქრობდეს, მაგრამ მან, სავარაუდოდ, სხვა რამ იგულისხმა, დაახლოებით იგივე, რაც — ვოლსკიმ. თუმცა, ტექსტი ისეა ნათქვამი, რომ მას დაუზუსტება სჭირდება“, — აღნიშნავს ექსპერტი.

დელაინის ზურგზე

ზაპაპისის მრეწველმა მცველმა ალიბარა, რომ ცარნაიმიბიბთან „სმამადა ჩაიხს“ და ახლა მშობნია

ამერიკის შეერთებულ შტატებში ჩემნო ლტოლვილებისადმი გამოძიების აქტიური ინტერესთან დაკავშირებით დიასპორის წარმომადგენლებს ეშინიათ, რომ კვლევის ფედერალური ბიუროს მიდგომაზე ნ აპრილის ავტოტექნიკისადმი გაგლეწას მოახდენს რუსეთის ხელისუფლება, რომელიც დაინტერესებულია, რომ სახელი გაუტყოს ემიგრანტებს. მუსა ზაჯიბურა-ტოვი რამდენჯერმე დაკითხეს — ჯერ კეთილშობილურებით, შემდეგ — „როგორც დამნაშავე“.

რუსეთში სირიაში სრულყოფილი სომალდენიანობამდე მათ რაკეტაში გაბზავნა

საკითხი შეეხება „დელაინიან-ზღვის კლასის „იასონის“ ტიპის რაკეტებს, რომლებიც მანოლდეს ამ ქვეყანას ადრე, მაგრამ სრულყოფილი რადარებით, რაც მათ ეფექტიანობას ზრდიდა. ექსპერტები ამერიკის შეერთებულ შტატებში მათ „სომალდენის ნამდვილ

მკვლევებს“ უწოდებენ. ეს ცნობა შემოვიდა მოსკოვის გეგმების ფონზე — მანოლოდ დახასჯეს კიდევ სარაკეტო კომპლექსები ს-300. თანაც, ზოგიერთი მასობრივი ინფორმაციის საშუალების დაუდასტურებელი მონაცემებით, ეს რაკეტები უკვე სირიაშია.

აზშ, დიდი ბრიტანეთი და საზრუნავი ანსონიანი სამცო-მას სირიაში იმ ოპორტიონის წინააღმდეგ, რომელიც დაპაპაშირებულმა „ალ-ბაიბასთან“ სახელმწიფო დელატემენტმა „შავ სიაში“ შეიტანა დაჯგუფება „ჯებ-ხატ ან-ნუსრას“ მეთაური, ლონდონი და ბარბი ზი ცდილობენ, მიიღონ გაურის აღიარება, რომ დაჯგუფება ტერორისტულია. ასე ცდილობენ ისინი ისლამელი რადიკალების მზარდი გაგლეწის შემცირებას, რათა განამტკიცონ „ზომიერი ძალების“ პოზიცია, რომელიც უპირისპირდება ბაშარ ასადს.

ტურისტიკა რუსეთიდან ვიიტნამის კურორტზე გამართვის ჩხუბი და ანაბიტი დაი-რიგინე მართანაშის: ისინი ზღვის პირას სვამდნენ

როგორც მომხდარის თვითმხილველები იტყობინებენ, ურთიერთობათა გარკვევას წინ უსწრებდა ქეიფი ბარში, რის შემდეგაც ალექსანდრემ და ვეგნემ გააგრძელეს სპირტიანი სასმელების სმა ზღვის პირას. რუსეთელების ნაცნობებმა შეატყობინეს პოლიციას, რომ მამაკაცები ერთი მეორეს საუკეთესო მეგობრები უწოდებდნენ. მიაჩნებოდა ისინი ჩამოვიდნენ ერთად და ცხოვრობდნენ სასტუმროს ერთ ნომერში.

დემოგრაფია

მსოფლიოში სიკვდილიანობის მაჩვენებლის რეიტინგის მიხედვით საქართველო მესამე ადგილს იკავებს. აღნიშნულ ინფორმაციას ცნობილი ამერიკული გამოცემა Bloomberg Businessweek-ი აქვეყნებს. რეიტინგში სულ 200 ქვეყანა ფიგურირებს.

გამოცემის ინფორმაციით, სიკვდილიანობის მაჩვენებლის მიხედვით, რეიტინგში პირველ ადგილს იაპონია იკავებს, სადაც 2050 წლისთვის მოსახლეობა 25,3%-ით შემცირდება, მეორე ადგილს – უკრაინა (-23,1%), საქართველო (-22,6%), ბულგარეთი (-21,9%), ბოსნია და ჰერცეგოვინა (-20%), ხოლო ლატვია(-19,1%).

ამ მონაცემების ირგვლივ For.ge ექსპერტებს ესაუბრა.

ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში სოსო არჩვაძე აცხადებს, რომ ბოლო ორი ათწლეულის მანძილზე ინტენსიური პროცესები მიიღო მიგრაციამ და ჩვენი ქვეყნიდან ასეულობით ადამიანი გავიდა სამუშაოს საძიებლად. ამდენად, ეს ყველაფერი დემოგრაფიულ პროცესებზე აისახება. მეტიც, თუკი ეს ტენდენცია შენარჩუნდება, ის არასასურველი შედეგი მართლაც დადგება, რაზეც „ბლუმბერგის“ გამოცემა აღნიშნავს.

თუმცა, ექსპერტის თქმით, ახალი ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ აქტიური დემოგრაფიული პოლიტიკა ტარდება და ეკონომიკური გაუმჯობესების კვალობაზე, ბევრი მიგრანტი, ალბათ, დაბრუნდება საქართველოში. ამიტომ, ექსპერტი 2050 წლისთვის ასე პესიმისტურად არ უყურებს ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის რიცხოვნობის ცვლილებას.

რაც შეეხება საქართველოს მოსახლეობის დაბერებას, იოსებ არჩვაძე აცხადებს, რომ დაბერების პროცესი მართლაც მიმდინარეობს იმის გამო, რომ შობადობის მაჩვენებელი შედარებით დაბალია და სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა მეტ-ნაკლებად სტაბილურია.

„150 სახელმწიფოს მიხედვით გროვდება ეს სტატისტიკური მონაცემები და სიკვდილიანობის მაჩვენებლის მხრივ ჩვენ სადღაც შუაში ვართ, მე-80 და 90-ე ადგილებზე. ეს შუალედური მონაცემები (80 და 90) საგანგაშო არ არის, მაგრამ ისეთი ნარსულის, კულტურისა და მენტალობის ქვეყნისთვის, როგორც საქართველოა, არადა მაკმაყოფილებელია. სამწუხაროდ, ერთ წლამდე ასაკის დაახლოებით 800 ბავშვი იღუპება საქართველოში, რაც ერთი დიდი ქართული სოფლის მოსახლეობის ეკვივალენტია. ჩვენ რომ გვექონოდა საშუალო ევ-

როპული მაჩვენებელი, ეს მონაცემი იქნებოდა 180-200, ანუ სადღაც 600 ბავშვის გადარჩენა შეიძლებოდა სათანადო ეკონომიკური პირობების, ჯანსაღი კვების, სამედიცინო მომსახურების, ჰიგიენის შემთხვევაში“, – აცხადებს სოსო არჩვაძე.

დემოგრაფი ავთანდილ სულაბერიძე აცხადებს, რომ უცხოური გამოცემები ხშირად ეყრდნობა ოფიციალურ მაჩვენებლებს, რომლებიც სწორი არ არის. კერძოდ, ჩვენთან გარდაცვალებულთა არასწორი აღრიცხვა ხდება და ეს შეცდომა ხშირად 10-15 და 20 %-საც აღწევს. ამიტომ საინტერესოა, „ბლუმბერგის“ მონაცემები რომელ მოკვდავობას ეხება. თუკი

ვლება და დაბერებული მოსახლეობა გვყავს. ჩვენთან თითქმის 16 %-ია დაბერების მაჩვენებელი. 70 წელს გადაცილებული მოსახლეობა 15%-ს ასცდა, 60 წელს გადაცილებული კი 20%-ს გადასცდნენ. ასეთი მაღალი დაბერების, სიღატაკის, მწირი პენსიის პირობებში, მოკვდავობის მაღალი მაჩვენებელი ნუ გავგივირდებით“, – აცხადებს დემოგრაფი.

მისი თქმით, რუსეთშიც დემოპულაცია მაღალია, იქ მოკვდავობა აღემატება შობადობას, უკრაინაშიც ასევეა. საქართველოშიც, სანამ სიღატაკს არ მოვევლება, რთული ვითარება იქნება.

ავთანდილ სულაბერიძის

საქართველოში მოკვდავობის მაჩვენებელი საგანგაშოა!

აქ ჩვილთა მოკვდავობა იგულისხმება, საქართველო ამ მონაცემებით ნამდვილად არ არის მესამე ადგილზე, რადგან ამ მხრივ ძალიან გვისწრებს აფრიკისა და აზიის ქვეყნები. რაც შეეხება მამაკაცთა მოკვდავობას, ის 2,8 მეათედით აღემატება ქალთა მოკვდავობას. მართალია, სიცოცხლის ხანგრძლივობა მამაკაცებში 70 წელია, მაგრამ რეალურად ის 66, 5 წელს აღწევს, ხოლო ქალებში სიცოცხლის ხანგრძლივობა, მართალია, 76 წელია, მაგრამ რეალურად 68 წელს აღწევს.

„ჩვენზე მაღალი მოკვდავობა აქვთ უკრაინას, რუსეთს, ალმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებს. ასე რომ, მოკვდავობის მაჩვენებლით საქართველო მესამე ადგილზე არ არის. თუ რომელი ადგილზეა, დაზუსტებით ვერ ვიტყვი, მაგრამ, ყოველ შემთხვევაში, ათეულში არ იქნება და უფრო ოცეულშია საძიებელი. ეს კანონზომიერი პროცესია საქართველოსთვის, რადგან, როცა შობადობა მცირდება, მაშინ მოსახლეობის სტრუქტურა იც-

ვდება და დაბერებული მოსახლეობა გვყავს. ჩვენთან თითქმის 16 %-ია დაბერების მაჩვენებელი. 70 წელს გადაცილებული მოსახლეობა 15%-ს ასცდა, 60 წელს გადაცილებული კი 20%-ს გადასცდნენ. ასეთი მაღალი დაბერების, სიღატაკის, მწირი პენსიის პირობებში, მოკვდავობის მაღალი მაჩვენებელი ნუ გავგივირდებით“, – აცხადებს დემოგრაფი.

დემოგრაფი გიორგი მელაძე არ გამოირიცხავს, რომ „ბლუმბერგის“ აღნიშნულ მონაცემებში ერის დაბერება იგულისხმებოდა, რაც ძალიან დიდი იაპონიაში, უკრაინასა და, ასევე, – საქართველოში. დემოგრაფი აცხადებს, რომ სიკვდილიანობა საკმაოდ მაღალია საქართველოში, ბავშვთა სიკვდილიანობით ევროპაში პირველ ადგილზეა ჩვენი ქვეყანა. გარდა ამისა, ჩვენში მაღალია სამუშაო ასაკში (16 წლიდან 64 წლამდე)

მყოფი მამაკაცების სიკვდილიანობა, რაც ევროპულ ანალოგებს 1,5-ჯერ-2-ჯერ აღემატება.

„საქართველოში სამუშაო ასაკში დაახლოებით 14-15 ათასი ადამიანი მეტი ქალი და მამაკაცი კვდება, ვიდრე ეს ნორმალურ პერიოდში უნდა ხდებოდეს. ეს იმის ბრალია, რომ ჩვენთან ჯანდაცვა მძიმე მდგომარეობაშია, ადამიანებს მუდმივი სამუშაოს იმედი არ აქვთ, დიდია სტრესების ზეგავლენა. ეს ყველაფერი იწვევს, რომ ჩვენთან მაღალია მოკვდავობა, რაც საბოლოოდ სიცოცხლის ხანგრძლივობაზე მოქმედებს“, – აცხადებს გიორგი მელაძე.

მისივე განმარტებით, დემოგრაფიული განვითარების თვალსაზრისით, ევროპულ ქვეყნებთან ახლოს ვდგავართ, მაგრამ სიკვდილიანობის მაჩვენებლით ძალიან ჩამოვრჩებით მათ და განვითარებად ქვეყნებს ვემსგავსებით. ამდენად, ცოტა უცნაური სიტუაციაა საქართველოში.

დემოგრაფის თქმით, მე-19 საუკუნეში, მიუხედავად იმისა, რომ საქართველო რუსეთის იმპერიაში შედიოდა, სიკვდილიანობის მაჩვენებლებით, უფრო ევროპისკენ იხრებოდა; სიკვდილიანობის მაჩვენებლები აქ ყოველთვის დაბალი იყო და რუსეთთან შედარებით ჩვენთან ამ მხრივ ყოველთვის კარგი სიტუაცია გვექონდა. თუმცა, 60-იანი წლების შუა პერიოდში გარდატეხა მოხდა. თუკი 60-იანი წლების შუა პერიოდამდე სიკვდილიანობის მიზეზებში წინა პლანზე იყო ევზოგენური მიზეზებით გამოწვეული სიკვდილი, ანუ სხვადასხვა ინფექციები, 60-იანი წლების მეორე ნახევრიდან ევროპამ სწრაფად გაგვისწრო, იქ შემცირდა მოკვდავობა და სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა გაიზარდა. ჩვენთან კი ეს მონაცემები პრაქტიკულად იგივე დარჩა. ამის მიზეზი იყო ის, რომ 60-იანი წლების მეორე ნახევარში ევროპასა და ყოფილ საბჭოთა კავშირში სიკვდილიანობის მიზეზებში წინა პლანზე წამოვიდა ენდოგენური დაავადებებით გამოწვეული სიკვდილიანობა, სიმსივნეები, გულსისხლძარღვთა დაავადებები. ამ პათოლოგიების წინააღმდეგ საბრძოლველად დასავლეთ ევროპამ უზარმაზარი თანხა ჩადო ჯანდაცვაში, მათ ახალი ტექნოლოგიებიც დანერგეს და შეძლეს სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობის გაზრდა. ჩვენთან კი ეს არ მომხდარა, რადგან ჩვენთან ჯანდაცვა მხოლოდ მას შემდეგ ფინანსდებოდა, თუკი თავდაცვისა და სამხედრო დაფინანსებიდან თანხები დარჩებოდა.

მარიამ ლულაშვილი

სკაპულია

მანიკლი ბრალდებულიდან ბრალდებულამდე

„მე ბრალს ვდებ“ – ეს უბრალო, სამსიტიყვინი გამოწვევით დიდი ემილ ზოლას იმ წერილის სათაურად აღმუშავდა ცნობიერებაში, თავის დროზე საფრანგეთის პრეზიდენტს რომ მისწერა, მგონი, დრეიფუსის განმარტებულ საქმესთან დაკავშირებით (1941 წელს ფრანგებმა ჩინებული ფილმიც გადაიღეს შესაბამის სიუჟეტზე).

მეფეებმა, რომ ქართული ბედოვლათობით ტელევიზორსკვლავად ქვეყნულ ვანო მერაბიშვილს წაკითხული კი არა, გაგონილიც რომ ჰქონდეს ემილ ზოლა, მაგრამ ფაქტია: ამ დღეებში სწორედ ეს სამი სიტყვა გამოიყენა ხელისუფლების დასამუშნათებლად და ევრანდიდან მრისხანად „გააფლერა“ – მე ბრალს ვდებ მთავრობას 80 მილიონი ლარის გაფლანგვაში (სასოფლო-სამეურნეო პროგრამის ფარგლებში). დიან, 80 მილიონი ლარისა – არც მეტი, არც ნაკლები!

ნიშნის მოგება ნუ გამომიცვია, მაგრამ ახლა ახალ ხელისუფლებას – ნაციურ ხანის ერთ-ერთ გამორჩეულ ბრალდასადებს ვანო მერაბიშვილს, ვერც ახალგაზრდების დაზვერვა-ჩახოცვაში წაუყენეს ბრალი, ვერც 7 ნოემბრისა და 26 მაისის ტრაგედიებში, ვერც ციხეებში ჩადენილ ცოდვებში; ჰოდა, ახლა აგერ გაღმამაშედავებულთა როლში აღმორჩენილი ისე, რატომ ღმერთი თუ არა, აშშ-ის ზოგიერთი სენატორი, ევროპარლამენტის სახალხო ფრაქცია ან ვენეციის კომისია არ გაიცინებს, როცა მილიონების კი არა, მილიარდების შემჭმელ-გამფლანგველი ნაციონარობის ამოტივტივებული გენმდივანი „აქეთ“ ჩივის ფულების გადაყრას. თანაც უპირველესი ლარდოლარჭამია, პრეზიდენტის მყოფი თანაც მთელ არასრულიად საქართველოში რომ მოგზაურობს, შეხვედრებს, ბრიფინგებს მართაფს და ახლა მგონი, თავად უმიზნებს პრეზიდენტობას...

...ბრალდებულიდან ბრალდებულამდე მანძილს რაც შეეხება – შუაში ერთი უკბილო, უხერხემლო, უნიათო მართლმსაჯულება თუ სამართალი უზის...

პაირობა პაირობა

საქართველო სიბინძურის მორეკვი არ ჩაეფლობა!..

თარჯ

ფორუმის წინ

საქართველოს 19-წლამდელთა ნაკრებმა ევრო 2013-ის ელიტ-რუნდისთვის მზადება კარგა ხანია დაიწყო. რეპეტიციის მიზნით, გია ცეცაძის განვრთვით გუნდი სერბეთის ქალაქ სტარა პაზოვოში მასპინძელ თანატოლებს გაეჯობრა და 1:0 გაიმარჯვა.

თბილისის „დინამოს“ თავდამსხმელმა ბუდუ ზივზივადემ თანაგუნდელთა იერიში ზუსტი დარტყმით დაავიკრგინა და შესვენდრის ერთადერთი გოლი გაიტანა - 0:1. სათქმელია, რომ გოლამდე ჩინებულად ითამაშა ნიკა კაჭარავამ, ვინც მასპინძელთა 3 მცველს მოხდენილი ფინტით გასცდა.

ედანზე მოვუგეთ და ეს ძალიან სასიამოვნოა, თუმცა ამაზე უფრო ბიჭების თავდადება და ყურადღებობა თამაშში გამახარა - მათ ჩემი ყველა დავალება შესრულეს! არ გადავაჭარბებ თუ ვიტყვი, რომ დღევანდელ შეხვედრაში ჩვენ სერბებს აშკარად ვაჯობებთ, - განაცხადა თამაშის შემდგომ გია ცეცაძემ. საქართველოს 19-წლამდელთა ნაკრები ელიტ-რუნდს 24 მაისს დაიწყებს: ბელგიის ქალაქ ბორნეში ინგლისელებს დაუპირისპირდება. 26 მაისს ჩვენი გუნდის მეთავე შოტლანდია იქნება - მატჩს ვესტერლო უმასპინძლებს, 29 მაისს კი ქართველი 19-წლამდელეები მასპინძლებთან თამაშით დაასრულებენ ტურნირს. ევრო 2013-ის ფინალურ ეტაპზე ელიტ-რუნდიდან მხოლოდ ჯგუფის გამარჯვებული იასპარეზებს.

სერბეთი 0:1 საქართველო
გოლი: 0:1 ბუდუ ზივზივადე (65)
საქართველო: გაბრიელ თებოძე (ბაჩო მიქავა 46), ლევან გეგეჭკორი (დავით მთივლიშვილი 80), ნიკა ჭანტურია (ავთო ენდელაძე 46), ნიკა სანდოსხაძე, დავით უბილაძე, ლაშა დვალი, დაჩი ცნობილაძე, გურამ სამუშია (თემურ მარკოზაშვილი 80), გიორგი ფანცულაია (ლუკა ზარანდია 75), ნიკა კაჭარავა (ბაჩო არაბული 80), ბუდუ ზივზივადე
მწვრთნელი: გია ცეცაძე

გიორგი შოთაძე

სკანდალი

არ გვინდა ასეთი ფინიში!

დღეს „ზესტაფონს“ ფეხბურთისთვის აშკარად არ სცხელა. კლუბის ფეხბურთელები და პერსონალი სრულ გაურკვეველობაში არიან და საგარეოში პროცესიც შეწყვეტილია.

18 მაისს, საქართველოს ჩემპიონატის ბოლო ტურში, „ზესტაფონი“ სტუმრად თბილისის „დინამოს“ უნდა ეთამაშოს, მაგრამ დიდი ალბათობით, ეს მატჩი არ გაიმართება. იმერულმა კლუბმა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის საშუალებით კომიტეტს შექმნილი მდგომარეობის შესახებ უკვე აცნობა, კომიტეტი კი, ალბათ, „დინამოსაც“ ჩააყენებს საქმის კურსში. „დინამო“ - „ზესტაფონის“ გამართვა საბოლოოდ გამორიცხული მაინც არ არის, მაგრამ ყველაფერი სწორედ იქითვე მიდის, რომ ამ სეზონში „ზესტაფონს“ მოედანზე ვეღარ ვიხილავთ. ხოლო რა იქნება შემდეგ სეზონში, ეს ჯერ მხოლოდ უფალმა უწყის...

ჩოგბურთი

ჰორიზონტზეა ევროპა

20-26 მამის საქართველოს ჩოგბურთის ფედერაცია კომპანია „აგერ-სის“ ხელშეწყობით ატარებს 14-16 წლამდე ასაკის გოგონათა და ვაჟთა შორის საქართველოს პირველობას.

პირველ-მეორე ადგილზე გასული ჩოგბურთელები მონაწილეობას მიიღებენ 2013 წლის ევროპის თანატოლთა ჩემპიონატში. გოგონათა შორის პირველობა ჩატარდება კლუბ „სითი-სპორტში“ (ასათიანის 7ა), ვაჟთა შორის კი - კლუბ „დილა 90“-ის კორტზე (ე.ბე-უანიშვილის 6, კიკვიძის პარკი). შეჯიბრება გაიმართება ერთეულთა თანრიგში, სადაც დაიშვება თითოეული ასაკის 16-16 ლიცენზირებული სპორტსმენი. ტურნირი ყოველდღიურად 10 საათიდან დაიწყება, ხოლო ფინალური შეხვედრები 26 მაისს ასევე დილის 10 საათიდან აიღებს სტარტს.

მანუჩარ გიორგაძე

იღვა

რაფაელ მარტინატი: ბერძნულ-რომაული და თაქსიზური ჭიდაობები უნდა გააერთიანოთ

ჭიდაობის საერთაშორისო ფედერაციის ყოფილი პრეზიდენტის, შვეიცარიელი რაფაელ მარტინეტის აზრით, 2020 წლის ოლიმპიური თამაშების პროგრამაში ჭიდაობის დასაბრუნებლად ბერძნულ-რომაული და თაქსიზური სტილის გაერთიანებაა საჭირო. ამ ინიციატივით მარტინეტიმ ფილას ბიუროს ოფიციალური წერილთაგან მიმართა.

კონგრესი დღეს მოსკოვში გაიმართება, დღის წესრიგის უმთავრესი თემა კი, რა თქმა უნდა, ოლიმპიურ პროგრამაში დასაბრუნებელი გზების მოძებნა და ჭიდაობის საერთაშორისო ფედერაციასა და საერთაშორისო ოლიმპიურ კომიტეტს შორის მიმდინარე მოლაპარაკების მიმოხილვა იქნება.

როსტომ რაჭველიშვილი

ლეგენდის დასასრული

გამორჩეული ინგლისელი

სუთმბატის 38 წლის დევიდ ბექემმა საფეხბურთო კარიერის დასრულების შესახებ განაცხადა და ნაღვლიანი თვალებით დაემშვიდობა ათწლეული მდიდრული ქონებას. უკანასკნელ ინტერვიუში მან თქვა: „მსუ“-ს მადლობელი ვარ, თამაშის გაგრძელების საშუალება რომ მომცა, მაგრამ ვგრძნობ, დროა ფეხბურთს თავი დავანებო. ბავშვობაში ვინმეს რომ ეთქვა, შენს საყვარელ „მანჩესტერ იუნაიტედში“ თამაშებ და მასთან ერთად უამრავ ჯილდოს მოიგებ, ინგლისის ნაკრების კაპიტანი იქნები და მასში 115 მატჩს ითამაშებო, არასოდეს და-

ვუჯერებდი. მსოფლიოს წამყვან კლუბებში გამოვდიოდი და ალბათ ძალიან გამომართლა, რომ ოცნებები რეალობად მექცა. ვფიქრობ, მართებული გადაწყვეტილება მივიღე, თუმცა მგონია, მეტის გაკეთება შემეძლო. ფეხბურთს ვერაფერი შემეცვლია, მაგრამ ცხოვრებაში ახალი თავგადასავლების დრო დგება. ძალიან მაინტერესებს, რა იქნება ახლო მომავალში“.

ასე რომ, 20-წლიანი კარიერის შემდეგ „ბექემი“ დიდ ფეხბურთს ემშვიდობება. გასულ ზამთარს ის ამერიკიდან ევროპაში დაბრუნდა და „პარი სენ-ჟერმენთან“ მონაწილეობა კონტრაქტს ხელი, გასულ კვირას კი პარიზელებთან ერთად საფრანგეთის ჩემპიონი გახდა. ეს მეოთხე ქვეყანა იყო, სადაც „ბექემი“ იპირველა. მანამდე ის ინგლისში „მანჩესტერთან“ (1996, 97, 99, 00, 01, 03), ესპანეთში მადრიდის „რეალთან“ (2007) და აშშ-ში კი „ლოს ანჯელეს გელექ-

სისტან“ ერთად (2011, 12) გაჩემპიონდა. სხვა არცერთ ინგლისელ ფეხბურთელს ასეთი მიღწევა არ ჰქონია. მას ასევე ცოტა ხანს უთამაშია „პრესტონ ნორთ ენდსა“ და იტალიურ „მილანში“ (კახა კალაძესთან ერთად). გარდა ამისა, ბექემი გახდა პირველი ბრიტანელი ფეხბურთელი, რომელმაც ჩემპიონთა ლიგაში 100 მატჩი ჩაატარა. ყურნალ „ფორბსის“ თანახმად, 2011 წელს ის ყველაზე მაღალანაზღაურებადი ფეხბურთელი იყო მსოფლიოში (40 მილიონი დოლარი წელიწადში).

ჯარიმების, კუთხურებისა და ზუსტი პასის უბადლო ოსტატი, ტექნიკური და საზრიანი მოთამაშე, მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერესი განაპირა ნახევარმცველი მარტო ფეხბურთით არ ყოფილა პოპულარული. მომღერალ ვიქტორია ადამსთან დაქორწინების შემდეგ ის შოუბიზნესშიც გაერია და ამ საქმეშიც ფეხბურთელებში პირველთაგანი იყო. დღეს მას კარგად იცნობენ მოდის სამყაროში. მისი სახელი ნამდვილი ბრენდი გახდა. მოგესვენებათ, ამერიკაში ფეხბურთის მაინცდამაინც არ უყვართ, შესაბამისად, არც ფეხბურთის ვარსკვლავებს იცნობენ, პელებ და მარადონა რომ უხსენოთ, შეიძლება ვერ გითხრან, ვინ არიან, ბექემი კი ყველამ იცის, დიდმაც და პატარამაც.

აქთან დოლიძე

ჰოკეი

ბრანდთა პარამი

დასასრულს მიუახლოვდა ჰოკეისტა მსოფლიო ჩემპიონატი, რომელსაც სკანდინავიის ორი ქვეყანა - შვედეთი და ფინეთი ერთობლივად მასპინძლობს.

წლევანდელმა ფორუმმა არაერთი სიუპრიზი შემოგვთავაზა, რომელთაგანაც უმთავრესად ერთ-ერთი ფავორიტის - რუსეთის ნაკრების ფიასკო უნდა მივიჩნიოთ. ზინეტულა ბილიალეტიძის გუნდში ყველაფერი რომ რიგზე ვერ იყო, ჯგუფურ რაუნდშივე გამოჩნდა, სადაც ერთ-ერთი მატჩი სლავებმა არც მეტი, არც ნაკლები, ფრანგებთან(!) დათმეს 1:2, მაგრამ ის, რაც მათ მეოთხედფინალში ამერიკელებთან დაემართათ, უპრეცედენტოა ნახევარსაუკუნოვან ბიოგრაფიაში. ოკეანისგალმელებმა მრისხანე მტოქე მკაცრად შეატყვევეს და დღეს ნახევარფინალში ტურნირის აღ-

მოჩენას - შვეიცარიას შეხვედებიან, რომელმაც, თავის მხრივ, ჩხეტს გამოუყვანა წირვა - 2:1. მედლებისთვის ბრძოლას ამავე ეტაპზე გამოეთიშა ჰოკეის სამშობლო კანადა. მას ბოლიტების სერიაში შვედეთმა სძლია - 1:0 (მირთაძე დრო - 2:2). არანაკლებ დრამატულად განვითარდა მოვლენები დღის დასკვნით პლეი-ოფში, რომლის ბედიც ფინეთსა და სლავებზედ შარშანდელი მუნდიალის ფინალისტის - სლოვაკეთის წინააღმდეგ ერთმა შაბამ გადაწყვიტა - 4:3. ასე რომ, მეორე ნახევარფინალური წყვილი მეზობლების - „ტრე კრუნურისა“ და „სლომის“ შემადგენლობით შეგვიძლია გარკვეულწილად ნაადრევ ფინალად მივიჩნიოთ.

ვიტალი ჯაფარიძე

© ჩვენი კარგადიანი

თამაგად, პატარავ!

როგორ დავხმაროთ მორიდებულ ბავშვს

თქვენი პატარა ვერ ბედავს ან ვერ იდებთ ითამაშოს სხვა ბავშვებთან ერთად? ვიცით, როგორ დავხმაროთ მას?

თანდაყოლილი თუ შექმნილი?

სიმორცხვე – თანდაყოლილი თვისებაა. სახეებით შესაძლებელია, რომ ვინმე თქვენს ოჯახში გამოირჩეოდეს გაზრდილი მორიდებული, და ასევე ეს თვისებებიც გადაეცემა მემკვიდრეობით თქვენს ბავშვს. მორიდებულობა გარკვეული ტემპერამენტის ადამიანებს ახასიათებთ. მელანქოლიური ბავშვები ჩვეულებრივად არიან წყნარები, თავიანთ თავში „ჩაფლანდობები“, აუჩქარებლები და... მორცხვები არიან. ბევრი მათგანისთვის – ნამდვილი წამებაა, მონანილეობა მიიღოს საბავშვო დღის წარმოდგენებში, გამოვიდნენ აუდიტორიის წინაშე ანდა დედის თხოვნით გამოვიდნენ სტუმრების წინაშე, ნაკითხონ ლექსი ან იმღერონ ცნობილი სიმღერა.

მაგრამ სიმორცხვე არის შექმნილიც, ფსიქოლოგიური განვითარების პერიოდში, ერთიდან ხუთ წლამდე, ბავშვები მეტად მგრძობიარენი და შემთხვევები არიან მათი მოქმედების შეფასებისადმი მოზრდილების მხრიდან. ზოგჯერ პატარა ცდილობს შეისწავლოს ახალი სიმღერა, აითვისოს უცნობი მოქმედება, აუშენოს ლამაზი ციხესიმაგრე დედას... მაგრამ არ მოეწონათ მშობლებს. როდესაც რამდენჯერმე გაიგონა თავის მისამართით: „აბა, მითხარი, ვინ ხატავს ასე?“, „დათვივით ცეკვავ?“, „ნახე, როგორი უნესრიგობაა კონსტრუქტორთან შენი თამაშის შემდეგ“ – ბავშვს ნამდვილად სწამს თავისი უსუსურობა. სკოლაში ასეთი ბავშვები „არ ჩაერთვებიან ომში“, რომ თავიანთი წარმატება გვიჩვენონ. თუ მისმა მშობლებმაც კი ვერ შეაფასეს მათი მცდელობა, რას უნდა ელოდონ უცნობი ადამიანებისგან. შემცირებულ თვითშეფასებას ხომ შექმნილ სიმორცხვესთან მივყავართ.

მაგრამ სიმორცხვე არის შექმნილიც, ფსიქოლოგიური განვითარების პერიოდში, ერთიდან ხუთ წლამდე, ბავშვები მეტად მგრძობიარენი და შემთხვევები არიან მათი მოქმედების შეფასებისადმი მოზრდილების მხრიდან. ზოგჯერ პატარა ცდილობს შეისწავლოს ახალი სიმღერა, აითვისოს უცნობი მოქმედება, აუშენოს ლამაზი ციხესიმაგრე დედას... მაგრამ არ მოეწონათ მშობლებს. როდესაც რამდენჯერმე გაიგონა თავის მისამართით: „აბა, მითხარი, ვინ ხატავს ასე?“, „დათვივით ცეკვავ?“, „ნახე, როგორი უნესრიგობაა კონსტრუქტორთან შენი თამაშის შემდეგ“ – ბავშვს ნამდვილად სწამს თავისი უსუსურობა. სკოლაში ასეთი ბავშვები „არ ჩაერთვებიან ომში“, რომ თავიანთი წარმატება გვიჩვენონ. თუ მისმა მშობლებმაც კი ვერ შეაფასეს მათი მცდელობა, რას უნდა ელოდონ უცნობი ადამიანებისგან. შემცირებულ თვითშეფასებას ხომ შექმნილ სიმორცხვესთან მივყავართ.

რბილი კორექცია

ბრბობის შემთხვევაში არ შეიძლება ბავშვის „ჩეხება ალბრად“, თუ საქმე თანდაყოლილ სიმორცხვეს შეეხება. ნებისმიერი მცდელობა ჩავერთოთ პატარას ნატურაში, შევცვალოთ იგი – მისთვის ნერვოზად იქცევა.

ფსიქიატრის დახმარებით დაადგინეთ, გადაეცა ეს თქვენს პირმშოს მემკვიდრეობით თუ გაჩნდა, როგორც რაიმე ვითარების შედეგად. მორცხვი ბავშვებისთვის უამრავი კორექციული მეთოდიც არსებობს. ეს შეიძლება იყოს სპეციალური ინტერაქტიული თამაშები – ინდივიდუალური თუ ჯგუფური. ასეთ ტრენინგებზე ბავშვები სწავლობენ, როგორ დაძლიონ მორიდებულობა (თავიანთი შესაძლებლობებისა და სურვილისა), თავი დააღწიონ შიშს. თამაშის დროს ბავშვები იძენენ უსაფრთხოების, დაცულობის გრძობებს. ესაა, რომ ისინი მარტონი არ არიან და მათ გარშემო არიან ასეთივე ბავშვები, ასეთივე შიშებით.

ნუ შეეცდებით იმოქმედოთ პრინციპით „თავს მოვიკლავ“. ბევრი მშობელი დაჟინებით აიძულებს ბავშვებს იმღერონ, იცეკვონ, გამოვიდნენ სცენაზე, რომ მათ მალე დააღწიონ თავი თავიანთ ბუნებრივ მორიდებულობას და სიმორცხვეს. შეიყვანეთ პატარა აქტიური თამაშების სამყაროში თანდათანობით და აკურათულად. გაიყვანეთ ბავშვი საბავშვო მოედანზე. მიეცით დრო, რომ აითვისოს ყოველივე, შეეჩვიოს. მიიყვანეთ იგი ხელჩაკიდებულმა სხვა პატარა

მეზველოვანი ვიცოდით

- უკიდურესი სიმორცხვის ნიშნები:**
- ბავშვი ვერ იდებდა უცხო ადამიანების ყურადღებას, არ შეუძლია პუბლიკის წინაშე გამოსვლა;
  - როდესაც სტუმრები მოდიან, პატარა იმალება მოზრდილის უკან ან მიდის თავის ოთახში;
  - უცხოების შეკითხვის შემდეგ ნითლდება, ზურგს აქცევს;
  - უყვარს წყნარი, არასპორტული თამაშები;
  - შეუძლია თავის თავთან საუბარი;
  - საბავშვო ბაღში ირჩევს მხოლოდ ერთ მეგობარს ან თამაშობს მარტო;
  - ხშირად ეფერება საყვარელ სათამაშოს, რომელიც მისთვის დამცველი ბარიერია, საზღვარი გარე სამყაროსთან;
  - სასკოლო ასაკამდე სურს მის გვერდით მუდამ იყოს დედა, დადის „ხელჩაკიდებული“;
  - კლასში ირჩევს ადგილს ბოლო რიგებში (კედელთან ან ფანჯარასთან);
  - ასეთ ბავშვზე ზემოქმედების დროს მას შეიძლება გაუჩნდეს ნერვული ტიკი (უნებლიე კრუნჩხვა), ენურეზი.

შუასუხაბი შეკითხვას

არ უნდა თუ არ შეუძლია?

მშხსი წლის ბავშვს თითქმის არ აქვს ურთიერთობა ადამიანებთან, სამაგიეროდ, შესანიშნავად ფლობს კომპიუტერს და მზადაა, იჯდეს კომპიუტერთან დიდიდროს და მამამდე. ღირს ამის წახალისება? იქნებ, ეს მისი მონოდებაა?

ირბაკლი, გარდაბანი გვიპასუხებს პედაგოგი-არტთერაპეტი თინა ბრძენიძე: – სამწუხაროდ, ბავშვს, როგორც ჩანს, შეეძინა აუტიზმი, რისი განსაზღვრაც მხოლოდ ექიმს შეუძლია. აუტიზმი – ესაა გარესამყაროსთან ავადმყოფური შეზღუდულობა, საკუთარ თავში ჩაკეტილობა, ადამიანებთან კონტაქტების სერიოზული დარღვევა. ადამიანები, ვინც ასეთ მდგომარეობას განიცდიან, ჩვეულებრივად ადრე ითვისებენ კომპიუტერს, რომელიც დაეხმარება მათ შეცვალონ ადამიანებთან ურთიერთობა. გარშემოყვანეთ ეჩვენეთ

ბათ, რომ ასეთ ბავშვს მეგობრები არც სჭირდება, ის თავისი თავით კმაყოფილად გამოირჩევა და მშობლები თავს იმშვიდებენ იმით, რომ მას „უბრალოდ თავისი სამყარო აქვს“.

მაგრამ სინამდვილეში ყველაფერი სხვაგვარადაა. აუტიზმით მზარდი (მით უმეტეს აუტიზმით) ბავშვს არ აქვს ურთიერთობა ადამიანებთან არა იმიტომ, რომ არ უნდა, არამედ იმიტომ, რომ არ შეუძლია. არ შეუძლია, უწინარეს ყოვლისა, იმიტომ, რომ სხვა ადამიანები მასში ზღვარს გადასულ შიშს იწვევენ.

რასაკვირველია, შეიძლება ყველაფერი თვითდინებაზე მიუშვა და დატოვო ბავშვი კომპიუტერთან პირისპირ. მაგრამ მან ხომ საზოგადოებაში, ადამიანებთან უნდა იცხოვროს. ასე რომ, საჭიროა პირიქით, გამოვითხოვოთ ბავშვი კომპიუტერს და გაძლიერებით შევეცადოთ ვასწავლოთ მას ურთიერთობა, საჭიროების შემთხვევაში მივმარტოთ სპეციალისტებსაც, ვინაიდან, ეს საკმაოდ ძნელი ამოცანაა და მშობლებს, როგორც წესი, მისი გადაჭრა არ შეუძლიათ. თუ არ დავძლევთ დამცველ ნაჭურჭს, რომელიც აუტიზმით მზარდი ბავშვი, ყველასგან გამოიჯენს დაამუხრუჭებს მის შემდგომ განვითარებას. მაშინ, სახეებით სავარაუდოა, აღარაფერი იქნება (მათ შორის კომპიუტერიც) მისი მონოდება, ვინაიდან შეფერხება განვითარებაში არ მისცემს ბავშვს შესაძლებლობას ისწავლოს და იმუშაოს ნორმალურად.

ბანის უჯრედების წყარო

მპირდის რძე ბანის უჯრედების წყაროა. ეს აღმოაჩინეს მეცნიერებმა დასავლეთი ავსტრალიის უნივერსიტეტიდან. მკვრიდის რძისგან გამოზრდილი ნიმუშებს აღმოაჩნდათ უნარი გააძლიერონ არა მხოლოდ გულის, ტვინის და კუჭქვეშა ჯირკვლის უჯრედებად, არამედ ძვლის ქსოვილის უჯრედებამდე. აღმოჩნდა, რომ მკვრიდის რძის ყველა ნიმუშში, მიღებული ჯანმრთელი ქალებისგან, არის სხეულის მთელი უჯრედოვანი შემადგენლობის დაახლოებით 30 პროცენტი.

როგორ შევქმნათ ტვინისპან

სუპერკომპიუტერი

მსურთ, რომ თქვენი ტვინი მუშაობდეს, როგორც პერსონალური კომპიუტერი, რომელიც იმასსორებს და ამუშავებს შემოსული ინფორმაციის უზარმაზარ ოდენობას? გსურთ აიმაღლოთ ინტელექტუალური უნარი, რომ სწრაფად გაართვათ თავი ურთულეს პროექტებს? გსურთ ბრწყინვალედ გამოცდებზე და იყოს სრულად დარწმუნებული საგნის ცოდნაში?

გსურთ ეს? მაშინ ვიტამინები ტვინისთვის ოსტრუმი – სწორედ ისაა, რაც თქვენ გჭირდებათ. იმიტომ, რომ ოსტრუმის შემადგენლობაშია ტვინისთვის მიკროელემენტებისა და ვიტამინების დაბალანსებული კომპლექსი, და მთავარი მათ შორის არის – შეუცვლელი „ინტელექტის ვიტამინი“ ქოლინი. ქოლინი სტიმულს აძლევს ტვინის უჯრედების მუშაობას, აჩქარებს ნერვული იმპულსების გავლას, რისი წყალობითაც ირთვება ტვინის „მძინარე“ უჯრედებიც კი. შედეგად იზრდება ყურადღების კონცენტრაცია, ვარჯიშობს მეხსიერება, ვითარდება შემოქმედებითი აზროვნება და თავს გრძობთ გონებრივი აქტივობის პიკზე. დამახსოვრეთ: ვიტამინებით ტვინისთვის – ოსტრუმი – უფრო მარტივია სწავლა და იოლი მუშაობა.

უხეიმიანობისთვის სასიყვარულო

ზურგზე წოლა

ამსტრალიისა და ახალი ზელანდიის მეცნიერებმა გამოარკვეეს, რომ ასეთმა ძილმა შეიძლება ბავშვის მცირე წონით დაბადება გამოიწვიოს. რაც მძიმე ხდება ნაყოფი, მით მეტად აწევს იგი დედის შინაგან ორგანოებს, რაც ართულებს სისხლის მიწოდებას პლაცენტასათვის. ძილის ოპტიმალური პოზა მომავალი დედისთვის – მარცხენა გვერდია.

გამოკითხვა

- კარგად გძინებთ?**
- 35 პროცენტი – არა ყოველთვის
  - 24 პროცენტი – იშვიათად
  - 22 პროცენტი – ქრონიკულად გამოუძინებელი ვარ
  - 19 პროცენტი – დიას, ყოველთვის
- სულ გამოკითხვაში მონაწილეობა 800ლ 987 კაცმა.**

მოჯახური დავები ბავშვების ინტელექტუალურ განვითარებას ანელებს

მკვლევარებმა ორგანოს შტატის უნივერსიტეტიდან დაადგინეს, რომ ბავშვები, რომლებიც რეგულარულად ესწრებიან მშობელთა დავებს, უფრო მგრძობიარენი არიან სტრესისადმი. მუდმივი სკანდალები ნეგატიურ გავლენას ახდენენ ბავშვის როგორც ფიზიკურ, ისე ემოციურ ჯანმრთელობაზე, ანელებენ მის განვითარებას.

„აბაგი მოსუბაგულოის“ წინააღმდეგ

მეცნიერებმა გამოსცადეს ასეთი აბები. პრეპარატი G წ, რომელიც ბანის უჯრედების გამოყენებითაა შედგენილი (ისინი ორგანიზმის ქსოვილს ალადავენენ), უნდა გამოეცადათ მიმდინარე წლის ნოემბერში. მაგრამ ერთ-ერთმა დამამუშავებელმა, რომელსაც მძიმე დაავადება აწუხებდა, გაიარა ახალი პრეპარატით მკურნალობა უკვე ახლა. მისი დამთავრების შემდეგ მეცნიერი მთლიანად გამოჯანმრთელდა.

ნატურალური წვენიანი დიაბეტის პროპოზირებას იწვევს

ახალგაზრდული წვენების რეგულარული მიღება მკვეთრად ზრდის შაქრის დონეს სისხლში. თუ წვენისადმი მიდრეკილება დიდია, სპეციალისტები გვირჩევენ ვსვათ ბოსტნეულის და არა ხილის წვენი (მისი გლიკემური ინდექსი უფრო დაბალია) და გვახსოვდეს, რომ დადებითი ეფექტის მისაღებად საკმარისია დღე-ღამეში ვსვათ ნახევარი ჭიქა ახალი წვენი.

საქართველოს ქალთა საბჭო მწუნარებას გამოთქვამს და თანაუგრძობს გამოჩენილ კომპოზიტორს და საზოგადო მოღვაწეს ქალბატონ მარიკა კვალიაშვილს შვილიშვილის

გურამ ნაპარიანი

გარდაცვალების გამო. შპს „გეოპლანტის“ თანამშრომლები თანაგრძობას უცხადებენ კომპანიის მთავარ ტექნოლოგს გენო შამათავას და მის ოჯახს ძმის, აფხაზეთის დამსახურებული პედაგოგის რაჭან ელიზბარის ძე როდონიას გარდაცვალების გამო და თანაუგრძობენ განსვენებულის ოჯახს.

რეკლამა ბ. ახვლედიანის ქ. №19.
„საქართველოს რესპუბლიკაში“
299-62-77; 599 32-85-76.

სულიერება

ზედაზნობა

20 მაისს საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებელი ეკლესია იხსენიებს იოანე ზედაზნელს და მის თორმეტ მოწაფეს, რომლებიც ასურელი მოღვაწეები იყვნენ.

...იოანე ზედაზნელმა და მისმა თორმეტმა მოწაფემ წმინდა მოციქულთა სწორი - ქალწული ნინოს მოქცეულ საქართველოში სამონასტრო ცხოვრება დაამყვიდრეს.

...ცნობილია, რომ ზედაზენი უწყლო ადგილი იყო... თავისი მოწაფის ფიცხელი შრომის შემხედვარე იოანემ უფალს წყაროს აღმოცენება სთხოვა. სახიერმა უფალმა ისმინა ვედრება წმიდისა ბერისა და მთის მწვერვალზე მაკურნებელი წყარო აღმოაჩინა.

ზედაზნის წმინდა იოანე ზედაზნელის მონასტერი დაარსებულია VI საუკუნეში. ის არაგვის მარცხენა ნაპირზე, საგურამოს ქედის წვერზე, მცხეთიდან 8 კმ-ზე ჩრდილო-დასავლეთით მდებარეობს.

აღსანიშნავია, რომ რამდენჯერმე დარბეული მონასტერი შეაკეთეს გურია-სამეგრელოს ეპისკოპოს-

მა ალექსანდრემ, ბერმა ექვთიმემ... ზედაზენი დღითი დღე ღამაზდება. სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსის, ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია II ლოცვა-კურთხევით აქ აშენდა საცხოვრებელი სახლი ბერთათვის, ბაზალტის ფილებით მოპირკეთდა წმინდა იოანე ზედაზნელის საფლავი, რომელიც მონასტრის მთავარი სინაინდგა.

ზედაზნის სამონასტრო კომპლექსი 20 მაისს მომლოცველებითაა სავსე, ისინი ყოველწლიურად სასწაულის მოწმენი არიან. ამ დღეს ტაძრის კედლები მთლიანად იცვარება და წმინდა წყალი გადმოსდის.

გიული ლიპარტია

წელით გამარჯვებულს

დღეს „ვეროვიზის“ ფინალია

„ვეროვიზის“ ქართველმა მონაწილეებმა სოფო გელოვანმა და ნოდეო ტატიშვილმა ნახევარფინალური ტური წარმატებით გაიარეს და საუკეთესო ათეულში მოხვდნენ.

სოფომ და ნოდემ მეორე ნახევარფინალურ საღამოზე სიმღერა Waterfall შეასრულეს. მეორე ნახევარფინალური ტურის გამარჯვებულები კომპეტენტურმა ჟიურიმ და ევროპელმა მაყურებელმა ხმის მიცემის შედეგად, ერთობლივად (50/50) გამოავლინეს.

რიგით 58-ე „ვეროვიზის“ სიმღერის კონკურსის ფინალი დღეს, 18 მაისს შედგება. ფინალურ საღამოზე 2013 წლის ევროფესტივალის გამარჯვებული გამოვლინდება.

„ვეროვიზის“ სიმღერის კონკურსის მხარდამჭერია საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო.

ინტერპრესი

დაიჯესტი

„ფუნთუზაის“ სივლი

სტრესში მყოფ მამაკაცებს, თურმე, განსაკუთრებით... მსუქანი, „ფუნთუზა“ ქალბატონები იზიდავენ.

ექსპერიმენტით დადგინდა, რომ ნერვული დაძაბულობის დროს, ძლიერი სქესის წარმომადგენლებს ნორმალური აღნაგობის, ანდა უფრო ტანსრული ქალები იზიდავენ, ნორმალურ, მშვიდ მდგომარეობაში მყოფებს კი - ტანწერნეტა მოდელები.

როგორც ჩანს, ხიფათის დროს ადამიანები დიდი სიცოცხლისუნარიანობის დამადასტურებელ ნიშნებს უფრო აქცევენ ყურადღებას, რომლებსაც სიმსუქნეც განეკუთვნება.

გადაფიქრება გენიერება

კალიფორნიის უნივერსიტეტის პროფესორმა ჯეიმს ფოულერმა დაადგინა, რომ ახლობლის გასაჭირზე მეტად გარშემო მყოფებზე მისი კეთილდღეობა მოქმედებს. თურმე, მისი ბედნიერება ვირუსივით გადაემდებოდა.

მეცნიერმა სოციოლოგიური გამოკითხვების შედეგები გააანალიზა, რომლებიც 1948 წლიდან მოყოლებული რეგულარულად ტარდებოდა, რომლებშიც 5 ათასმა კაცმა და 50 ათასმა მათ ნაცნობმა და ახლობელ-მეგობარმა მიიღო მონაწილეობა. აღმოჩნდა, რომ პირადი ბედნიერება დიდადაა დამოკიდებული მეგობრებისა და, თქვენ წარმოიდგინეთ, მეგობრების მეგობართა კეთილდღეობაზე!

ერთი კაცის სუბიექტური კეთილდღეობა ინფექციასავით ვრცელდება და ახლობლებს „გადაედება“, - აცხადებს მკვლევარი. - თქვენი პირადი ბედნიერება მეგობრის ბედნიერად ყოფნის შანსებს 25 პროცენტით ზრდის, მისი მეგობრის ბედნიერება

- 10 პროცენტით, ხოლო იმის მეგობრის - კიდევ 5,6 პროცენტით.

ინგლისური იუმორის საიდუმლო

თურმე, ნუ იტყვით და ინგლისური... კარგი გუნება-განწყობის ენა ყოფილა!

ვერმონტელმა მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ ინგლისურში პოზიტიური სიტყვა ნეგატიურზე გაცილებით მეტია, თანაც ხალხი მათ ნეიტრალურზე ან უარყოფითზე გაცილებით უფრო ხშირად ხმარობს. მკვლევარებმა დაადგინეს, რომ ინგლისური იუმორის საიდუმლოც სწორედ ამაში მდგომარეობს და რომ ინგლისური ენის გაკვეთილები... ჯანმრთელობისთვის სასარგებლოა.

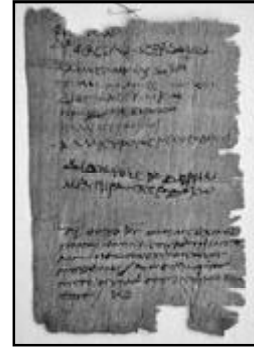
უსწავრი პაპირუსის გასაოცარი აზრები

პარმარდის უნივერსიტეტის პროფესორმა კარენ კინგმა ძველი კოპტური პაპირუსის ფრაგმენტი გაშიფრა.

ამაში, თვალის ერთი გადავლებით, გასაოცარი არაფერი იქნებოდა, რომ არა მისი შინაარსი: „უთხრა მათ იესომ: „ცოლი ჩემი...“ და „... მარიამი ღირსია ამისა...“ ამ დოკუმენტმა სამეცნიერო სამყაროში ლამის გადატრიალება მოახდინა, მაგრამ რამდენიმე საჭეველად ცნობილმა მეცნიერმა მას მაშინვე სიყალბე უწოდა. საბოლოო ანგარიშით უნივერსიტეტმა პროფესორ კინგის სამეცნიერო ნაშრომის გამოქვეყნება გადადო.

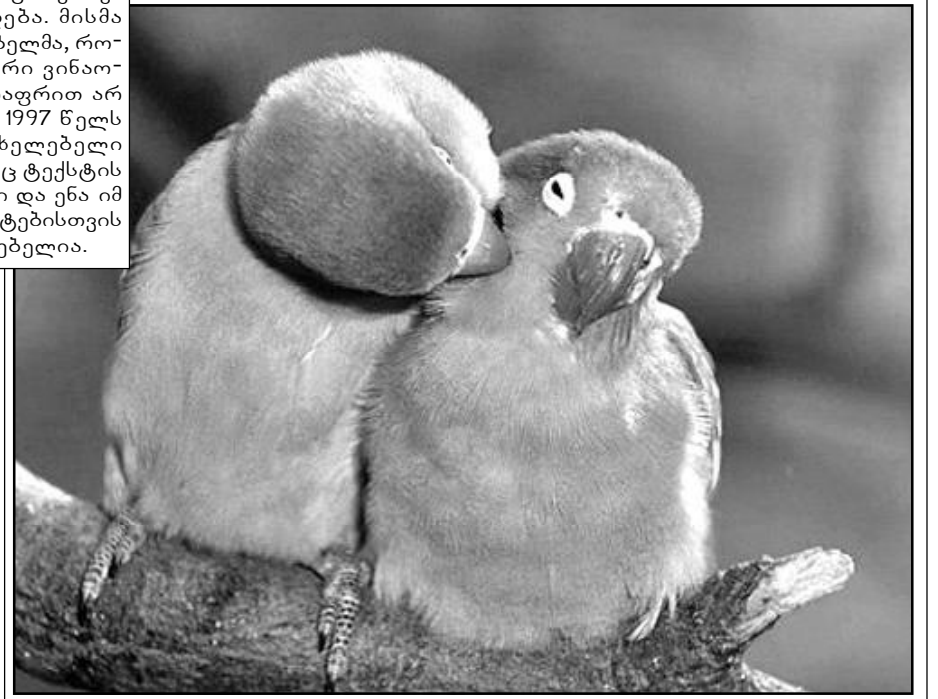
- ცნობილია, რომ ძველ კოპტებში (ასე ეწოდებათ არაბ ქრისტიანებს - რმდ.) ძველთაგანვე არსებობდა აზრი, რომ იესო ქრისტეს ცოლი ჰყავდა, - აცხადებს რელიგიის ისტორიკოსი ივან სვერინი. - მაგრამ ლაპარაკი ამ თემაზე მრავალი საუკუნის წინათ დასრულდა.

თანაც აღნიშნული პაპირუსის გამოჩენაც გარკვეულწილად უცნაურ გარემოებებს უკავშირდება. მისმა ანონიმმა მფლობელმა, რომელსაც საკუთარი ვინაობის გამხელა არაფრით არ სურს, ის თავად 1997 წელს მიიღო... დაუსახელებელი წყაროდან. თანაც ტექსტის მასალა, შრიფტი და ენა იმ ეპოქის დოკუმენტებისთვის არადაამახასიათებელია.

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

კადრი

ანეკდოტები

- მძიმეა, მართლა ყველა სურვილს ამისრულებ? - ეკითხება ქალი კაცს.
- რა თქმა უნდა!
- გადასარევიამ მომიძებნე სხვა მამაკაცი!
* * *
- რამდენი დანა აქვს ჩვეულებრივ ადამიანს?
- როგორც წესი, იგი 2-3 დანას ატარებს.
- მაგრამ ეს უკვე დანებით გატაცებული ადამიანია!
- დანებით გატაცებული ადამიანი 5-6 დანას ატარებს.
- მაგრამ ეს მანიაკია!
- არა, მანიაკი 10 დანას ატარებს.

- მაგრამ ეს უკვე უცნაური ადამიანია!
- უცნაური ადამიანი საერთოდ არ ატარებს დანებს.
- სწორედ ეს არის ჩვეულებრივი ადამიანი.
- არა, უკვე ხომ ვთქვით, რომ ჩვეულებრივი ადამიანი 2-3 დანას ატარებს...
* * *
ნამდვილი მამაკაცი ისე უნდა დაეხმაროს ქალს პალტოს გახდაში, რომ შემდეგ ქალს თავად მოუნდეს დანარჩენი სამოსის გახდა.
* * *
05მარტი კანონი - ეს ის არის, როცა ცხელი ამინდები ჩავლილია, მაგრამ ორგანიზმი მაინც მოითხოვს დღეში სუთ ლიტრ ლუდს!

საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი რედაქტორი ალექს ახვლედიანი 299-62-77; 599 32-85-76. პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიგაშვილი 599 53-76-16; რუსლან რუსია 599 17-21-21; სპარტაკ ძოგულია 599 36-00-35. პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა მამუკაძე 514 33-33-24.